

Deklaracja Środowiskowa za 2022 r.

Wydanie VIII z dnia 31 października 2023 r.

Celem deklaracji środowiskowej jest przekazanie opinii publicznej i wszystkim zainteresowanym stronom informacji o wpływie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach na środowisko, sposobie zarządzania środowiskowego, efektach działalności środowiskowej a także przedstawienie działań zmierzających do osiągnięcia poprawy tych wyników. Deklaracja Środowiskowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach została po raz pierwszy wydana w 2015 r. i od tego czasu zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającym rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE jest corocznie aktualizowana (z wyjątkiem roku 2021 r., kiedy to otrzymaliśmy od Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska zgodę na wydłużenie terminu weryfikacji do roku 2022, z uwagi na sytuację epidemiczną wywołaną wirusem SARS-CoV-2.) Informacje dotyczące działalności naszej jednostki można znaleźć na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rdos-kielce>

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w
Kielcach**

**ul. Karola Szymanowskiego 6
25-361 Kielce
41 34 35 340
41 34 35 343**

SPIS TREŚCI

<i>I.</i>	<i>SŁOWO WSTĘPNE</i>	<i>3</i>
<i>II.</i>	<i>LOKALIZACJA REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH</i>	<i>4</i>
<i>III.</i>	<i>OPIS ORGANIZACJI</i>	<i>5</i>
<i>IV.</i>	<i>STRUKTURA ORGANIZACYJNA</i>	<i>5</i>
<i>V.</i>	<i>POLITYKA ŚRODOWISKOWA</i>	<i>8</i>
<i>VI.</i>	<i>SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO</i>	<i>9</i>
<i>VII.</i>	<i>ASPEKTY ŚRODOWISKOWE</i>	<i>11</i>
<i>VIII.</i>	<i>CELE I ZADANIA</i>	<i>19</i>
<i>IX.</i>	<i>EFEKTY I WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE</i>	<i>22</i>
<i>X.</i>	<i>KOMUNIKACJA ZE SPOŁECZEŃSTWEM</i>	<i>34</i>
<i>XI.</i>	<i>KONTAKT W ZAKRESIE EMAS</i>	<i>36</i>
<i>XII.</i>	<i>OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA</i>	<i>37</i>

I. SŁOWO WSTĘPNE

*„Nie odziedziczyliśmy Ziemi po własnych przodkach.
Pożyczyliśmy ją od własnych dzieci”*

Lester Brown

Szanowni Państwo

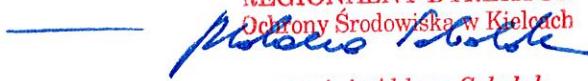
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach została powołana do wykonywania zadań określonych w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach realizuje zadania dotyczące polityki ochrony środowiska w zakresie zarządzania ochroną przyrody, kontroli procesów inwestycyjnych oraz przekazywania informacji o środowisku na obszarze województwa świętokrzyskiego. Wydaje także, w ramach swoich kompetencji, akty prawa miejscowego w postaci zarządzeń.

Celem naszej działalności jest przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska i ochrona bioróżnorodności. Przy wydawaniu rozstrzygnięć kierujemy się zasadą prawdy obiektywnej, stoimy na straży praworządności uwzględniając zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju z troską o przyszłe pokolenia, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu planowanych działań na środowisko przyrodnicze. Staramy się rzetelnie oraz wiarygodnie informować społeczeństwo o efektach naszej działalności.

Narzędziem wspierającym te działania jest wdrożony w naszej Dyrekcji system zarządzania środowiskowego, zgodny z wymaganiami rozporządzenia EMAS. Wdrożony system jest wsparciem w dążeniu do ograniczania negatywnego wpływu na środowisko, jak również ma służyć wzmocnieniu działań w realizacji powierzonych nam zadań.

Przekazujemy Państwu kolejne wydanie naszej Deklaracji Środowiskowej, prezentującej nie tylko podstawowe informacje o Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach ale przede wszystkim nasze osiągnięcia na przestrzeni ostatnich lat w tym informacje obejmujące efekty działalności środowiskowej uzyskane w 2022 roku oraz zawierającej kierunki działań zaplanowanych na 2023 r.

Zachęcamy Państwa serdecznie do zapoznania się z naszą Deklaracją Środowiskową.

REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Kielcach
mgr inż. Aldona Sobolak

II. LOKALIZACJA REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH

Siedziba Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach mieści się w budynku Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach zlokalizowanym przy ul. Karola Szymanowskiego 6. Jest to budynek wolnostojący, trzykondygnacyjny otoczony z dwóch stron ulicami, w którym jednostka wynajmuje pomieszczenia zgodnie z umową najmu zawartą w dniu 10.01.2011 roku. Przedmiotem najmu są pomieszczenia biurowe, pomieszczenia gospodarcze i sanitariaty zlokalizowane w prawym skrzydle budynku na piętrze II i częściowo na piętrze I o łącznej powierzchni 651,81 m². Trwały zarząd pełni Miejski Urząd Pracy w Kielcach. Jest on również Administratorem całego budynku i ponosi pełną odpowiedzialność za zarządzanie nieruchomością, administrowanie infrastrukturą oraz rozliczanie mediów. W sąsiedztwie znajduje się Samorządowe Przedszkole i Żłobek, osiedle mieszkaniowe, a po drugiej stronie ulicy Karola Szymanowskiego - Szkoła Podstawowa Nr 28 im. Żołnierzy 4 pp "Czwartaków".

Od marca 2017 roku w Wydziale Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 został utworzony Oddział ds. Projektów Przyrodniczych i Zarządzania Obszarami Natura 2000. Ze względów lokalowych dla pracowników tego oddziału zostały wynajęte pomieszczenia biurowe, które znajdują się przy ul. Zagórskiej 57 tj. ok. 300m. od siedziby. Lokal o pow. 137,30 m², mieszczący się na parterze II klatki schodowej wynajmowany jest od Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Administratorem bloku, który ponosi odpowiedzialność za zarządzanie nieruchomością, jest Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa. Od Firmy City-Core Sp. z o.o. z siedzibą 00-140 Warszawa Al. Solidarności 117, wynajmowane jest w Kielcach przy Alei Solidarności 34 pomieszczenie o powierzchni 42,11m² przeznaczone na archiwum zakładowe, w którym nie jest prowadzona żadna działalność a jedynie przechowywane są dokumenty. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach nie posiada oddziałów terenowych.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach realizuje swoje ustawowe zadania, z którymi identyfikuje swoje aspekty środowiskowe, na terenie województwa świętokrzyskiego.

Województwo świętokrzyskie położone jest w południowo-wschodniej części Polski na niezwykle malowniczych i ciekawych terenach pod względem krajobrazowym, geologicznym i kulturowym. Dużym atutem regionu jest zróżnicowanie warunków naturalnych, co wpływa na bogactwo flory i fauny. Prawną ochroną przyrody objęte jest prawie 65% jego powierzchni, co stawia je na czołowym miejscu w kraju.

Obszarowe formy ochrony przyrody w woj. Świętokrzyskim (stan na 18.08.2023 r.)

Lp.*	Obszarowe formy ochrony przyrody	Ilość	Powierzchnia w ha
1.	parki narodowe	1	7 694,6818
2.	rezerваты przyrody	73	3913,07
3.	parki krajobrazowe	9	126352,70
4.	obszary chronionego krajobrazu	21	625471,37
5.	obszary Natura 2000:	40	158910,20
	- soo	38	156076,29
	- oso	2	21980,87
6.	pomniki przyrody	780**	-
7.	stanowiska dokumentacyjne	18	34,87
8.	użytki ekologiczne	122	1094,99
9.	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	13	108,67

*powierzchnie form z pkt 1-4 podane na podstawie aktów prawnych, powierzchnie dla form z pkt 5,7-9 wyliczone na podstawie analiz GIS (dane CRFOP i PRG – usługa pobierania WFS 18.08.2023)

**dane wg CRFOP

Pod względem powierzchni jest większe tylko od województwa opolskiego. Graniczy z sześcioma województwami: od północy z mazowieckim, od wschodu z lubelskim i podkarpackim, od południa z małopolskim, natomiast od zachodu z łódzkim oraz śląskim. W jego skład wchodzi 102 gminy, 13 powiatów ziemskich oraz 1 powiat grodzki – miasto Kielce, które jest stolicą województwa. Położone jest w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły na pograniczu jej górnego i środkowego biegu. Województwo świętokrzyskie to jedno z ciekawszych pod względem geologicznym miejsc w Polsce. W jego skład wchodzi Góry Świętokrzyskie, które obok Sudetów są zaliczane do najstarszych w kraju. Są to góry fałdowe zbudowane z wapieni, dolomitów, kwarcytów, piaskowców oraz łupków kambryjskich. Na północnych zboczach Łysogór i Pasma Jeleniowskiego występują rozległe rumowiska skalne zwane gołoborzami, które powstały wskutek mechanicznego wietrzenia skał w zimnym klimacie. Łysogóry są w całości objęte ochroną w postaci Świętokrzyskiego Parku Narodowego, który powstał w 1950 r. Północna i centralna część województwa charakteryzuje się największą lesistością. Południowa część województwa (Niecka Nidziańska) ma charakter równinny i jest poprzedzielana płaskimi garbami oraz dolinami krasowymi. Natomiast południowo-wschodnia część województwa, czyli Nizina Nadwiślańska to teren znacznie obniżony, z Wisłą jako granicą województwa.

Województwo świętokrzyskie posiada duże zasoby mineralne. Spośród nich najbardziej znaczące są złoża surowców skalnych, tj. wapienie, margle, dolomity, piaskowce, marmury kieleckie oraz wydobywane głównie na terenie Gór

Świętokrzyskich kwarcyty, a także bogate złoża siarki, gipsu, rud żelaza i miedzi. Występują tu również udokumentowane zasoby wód mineralnych o właściwościach leczniczych (chlorkowe, siarczkowe i jodkowe), dzięki czemu istnieją duże kompleksy uzdrowskowo-sanatoryjne Busko-Zdrój i Solec-Zdrój. Województwo świętokrzyskie ma charakter przemysłowo-rolniczy. Przemysł związany jest głównie z wydobywaniem surowców mineralnych i produkcją materiałów budowlanych, produkcją i obróbką metali, a także przetwórstwem żywności. Ośrodki przemysłowe zlokalizowane są głównie w północnej części województwa, natomiast w południowej dominuje rolnictwo, gdyż występują tam kompleksy dobrych gleb rędzinowych, charakterystycznych dla Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej.

Województwo świętokrzyskie jest zaliczane do ważnych obszarów w Polsce zarówno pod względem historycznym, geograficznym, jak i gospodarczym. Wpływ na to mają: korzystne położenie geograficzne, bogactwo zasobów naturalnych, duża różnorodność przyrodnicza, dziedzictwo kulturowe.

III. OPIS ORGANIZACJI

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach jest urzędem administracji rządowej niezespolonej tj. jednostką budżetową działającą na obszarze województwa świętokrzyskiego. Powstała na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Funkcję organu wyższego stopnia pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach jest urzędem, który stoi na straży przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska. W związku z powyższym dąży do bycia wzorem dla innych w tym zakresie, przestrzegając wszelkich mających zastosowanie powszechnie obowiązujących wymagań prawnych wynikających z zakresu prawa krajowego, unijnego, jak również prawa miejscowego obowiązującego na obszarze województwa świętokrzyskiego.

Zakres rejestracji w EMAS

Zakresem rejestracji w systemie EMAS objęto ustawowe zadania dotyczące obszaru województwa świętokrzyskiego wykonywane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, które są realizowane w siedzibie głównej przy ul. Karola Szymanowskiego 6 oraz w lokalu przy ul. Zagórskiej 57. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem administracji rządowej niezespolonej (kod działalności NACE / PKD 84). Zgodnie z rozporządzeniem EMAS klasyfikuje się do małych organizacji.

Misja i wizja Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach:

Misja: „Zapewnienie profesjonalnego, rzetelnego i bezstronnego wykonywania zadań ustawowych w zakresie ochrony środowiska”.

Wizja: „Efektywne wykonywanie zadań w służbie obywatelom, poprzez profesjonalne, rzetelne i bezstronne działania”.

Podstawa prawna działania

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach powstała w dniu 15 listopada 2008r. na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Podstawą działalności jest również statut nadany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach (t. j. Dz.U z 2021 r. poz. 1658).

IV. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I KOMPETENCJE

NAJWYŻSZE KIEROWNICTWO:

Aldona Sobolak – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach

Wioletta Łyzwa – p. o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Regionalnego Konserwatora Przyrody w Kielcach

Do najważniejszych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach należy m.in.:

- wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla niektórych inwestycji np.: będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko: dróg, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu, sztucznych zbiorników wodnych a także innych zamierzeń jak np. linii kolejowych, lotnisk użytku publicznego, inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych) oraz dla inwestycji zlokalizowanych na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej;
- uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gdy przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko;
- wydawanie opinii, co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko;

- wydawanie opinii, co do konieczności przeprowadzenia oceny oraz uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć w stosunku do obszarów Natura 2000;
- ustalanie warunków prowadzenia prac zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych;
- uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu tj. decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w odniesieniu do obszarów objętych ochroną (z wyjątkiem parków narodowych);
- wydawanie opinii i uzgodnień w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;
- zarządzanie i nadzór nad obszarami Natura 2000, w tym sporządzanie projektów planów zadań ochronnych;
- sporządzanie dokumentów planistycznych dla rezerwatów przyrody;
- ochrona gatunkowa, w tym m.in. wydawanie zezwoleń z zakresu ochrony gatunkowej;
- realizacja zadań dotyczących Inwazyjnych Gatunków Obcych (IGO);
- uzgadnianie usuwania drzew w pasie drogi publicznej (z wyłączeniem obcych gatunków topoli);
- tworzenie i likwidacja rezerwatów przyrody oraz nadzór nad nimi;
- tworzenie i likwidacja pozostałych form ochrony przyrody w zakresie kompetencji wynikających ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (uzgadnianie projektów uchwał);
- zapewnienie właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo poprzez działania ochrony czynnej;
- promocja i edukacja w zakresie ochrony przyrody i środowiska;
- prowadzenie działań mających na celu zapobieganie szkodom w środowisku i ich naprawę;
- prowadzenie działań z zakresu zarządzania środowiskiem na terenach zamkniętych ustalanych przez Ministra Obrony Narodowej;
- wydawanie nakazu usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania i magazynowania z terenów we władaniu gmin i terenów zamkniętych;
- udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie;
- szacowanie i wypłata odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, tj. wilki i bobry, występujące na terenie województwa świętokrzyskiego.

Organami opiniodawczo-doradczymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach są:

- ***w zakresie ocen oddziaływania na środowisko - Regionalna Komisja do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko w Kielcach;***
- ***w zakresie ochrony przyrody – Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Kielcach.***

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000

Do zadań Wydziału należy zarządzanie i koordynowanie działań w celu zachowania zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania zasobów przyrody. Do podstawowych zadań należy m.in.: prowadzenie rejestru form ochrony przyrody, nadzór nad rezerwatami przyrody, prowadzenie spraw związanych z przygotowaniem i zatwierdzeniem zadań ochronnych oraz planów ochrony dla rezerwatów przyrody, prowadzenie spraw dotyczących zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody. Ponadto Wydział jest odpowiedzialny za prowadzenie spraw dotyczących zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną, prowadzenie spraw dotyczących nadzoru nad obszarami Natura 2000 oraz sporządzania projektów planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000. Wśród realizowanych zadań znajdują się uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w odniesieniu do obszarów objętych ochroną, uzgodnienia usuwania drzew w pasie drogi publicznej (z wyłączeniem obcych gatunków topoli), przyjmowanie zgłoszeń w trybie art. 118 ustawy o ochronie przyrody oraz uzgodnienia i opinie dotyczące projektów planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu wydawane w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wydział prowadzi również postępowania w dziedzinie zapobiegania i naprawy szkód w środowisku oraz zarządzania środowiskiem na terenach zamkniętych. Udostępnia informacje publiczne, w tym informacje o środowisku i jego ochronie, prowadzi Biuletyn Informacji Publicznej oraz serwis internetowy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz realizuje zadania z zakresu systemu informacji przestrzennej. W Wydziale szacuje się również szkody wyrządzane przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową (bobry, wilki). Prowadzi także obsługę organizacyjną Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Kielcach.

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko

Do właściwości Wydziału należy prowadzenie postępowań w sprawie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawania opinii w toku postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz uzgodnień w toku oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzonych przez inne organy, a także wydawanie opinii i dokonywanie uzgodnień w toku prowadzenia procedury strategicznych ocen oddziaływania na

środowisko oraz uzgodnień projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego.

Wydział prowadzi obsługę organizacyjną Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Zespół Organizacyjno-Administracyjny

Odpowiada za obsługę organizacyjną i administracyjną urzędu.

Zespół Budżetu i Finansów

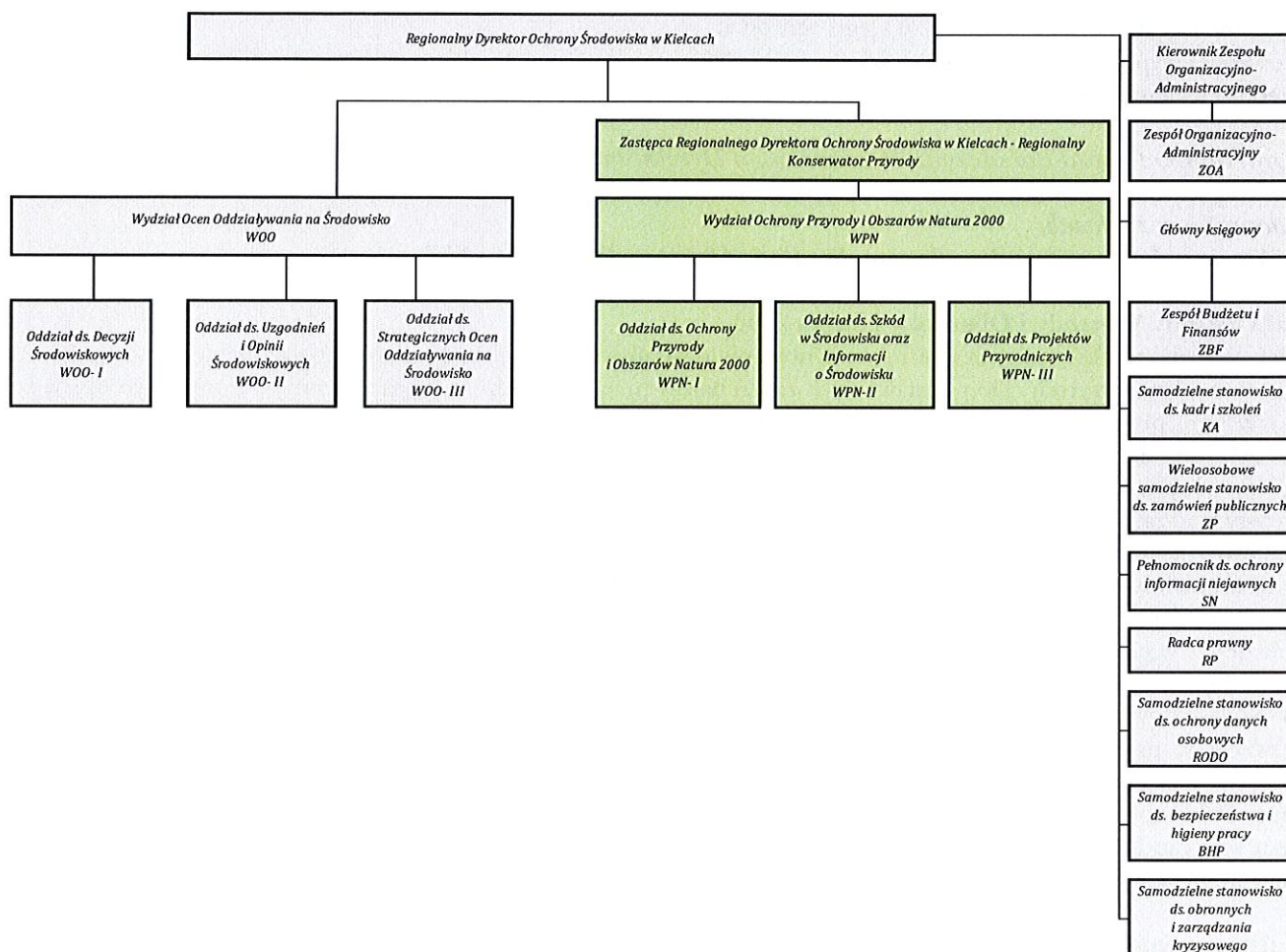
Odpowiada za obsługę finansową urzędu.

Ponadto w strukturze organizacyjnej znajdują się:

- Samodzielne stanowisko ds. kadr i szkoleń;
- Wieloosobowe samodzielne stanowisko ds. zamówień publicznych;
- Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych;
- Radca prawny;
- Samodzielne stanowisko ds. ochrony danych osobowych;
- Samodzielne stanowisko ds. bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Samodzielne stanowisko ds. obronnych i zarządzania kryzysowego.

Struktura organizacyjna opisana jest w regulaminie organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach i zapewnia przejrzysty podział zadań, kompetencji i odpowiedzialności. Obowiązujący schemat organizacyjny przedstawiono poniżej. Każdy pracownik zna zakres swoich uprawnień i odpowiedzialności, które zostały określone w opisach stanowisk i zakresach obowiązków.

Schemat organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach jest instytucją, która uczestniczy w realizacji polityki ochrony środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego. Myślą przewodnią naszych działań jest troska o środowisko przyrodnicze dla przyszłych pokoleń z poszanowaniem zrównoważonego rozwoju.

Swoją działalność opieramy w szczególności na:

- *przestrzeganiu wymagań prawnych i innych dotyczących naszej działalności,*
- *budowaniu zaufania społeczeństwa do władzy publicznej,*
- *budowaniu zaangażowania pracowników.*

Dokładamy wszelkich starań aby w sposób rzetelny, skuteczny, jawny i etyczny wykonywać zadania publiczne w zakresie ochrony przyrody.

Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- *udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,*
- *ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz innymi formami ochrony przyrody,*
- *wykonywanie ochrony czynnej siedlisk i gatunków,*
- *przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,*
- *udostępnianie informacji o środowisku*

Pośredni wpływ na środowisko związany z naszymi zadaniami przyczynia się do:

- *zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony środowiska,*
- *zapobiegania zagrożeniom negatywnego oddziaływania na środowisko,*
- *przywrócenia albo utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków.*

Wszyscy pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach są świadomi wpływu na środowisko zarówno pośredniego jak i bezpośredniego wynikającego z działalności urzędu.

W celu podwyższania standardów świadczonych przez nasz Urząd usług deklarujemy ciągle doskonalenie w osiąganiu jak najlepszych efektów środowiskowych i zapobieganiu zanieczyszczeniom poprzez spełnianie wymagań prawnych i innych mających zastosowanie w naszej działalności.

**REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Kielcach**

mgr inż. Aldona Sobolak

4 lipca 2019 r.

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Karola Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce, tel.: 41 34 35 340, fax: 41 34 35 343, sekretariat.kielce@rdos.gov.pl, kielce.rdos.gov.pl

VI. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach System Zarządzania Środowiskowego stanowi część ogólnego systemu zarządzania. Został on wkomponowany w obowiązujące procedury kontroli zarządczej. Ponadto wykorzystano w nim zalecenia zawarte w dokumencie referencyjnym dla sektora administracji publicznej. System jest zgodny z wymaganiami EMAS i spójny z elementami zarządzania przez procesy, cele i kompetencje. Stanowi nowoczesną metodę zarządzania, ukierunkowaną na osiąganie celów w dziedzinie ochrony środowiska. Kluczowymi zasadami jest zgodność ze wszystkimi środowiskowymi wymaganiami prawnymi, które dotyczą działalności oraz zaangażowanie wszystkich pracowników w sprawne funkcjonowanie wdrożonego systemu. Pozwala on nadzorować wpływ na środowisko i uwzględniać bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe przy realizacji statutowych działań. Priorytetowym elementem w funkcjonowaniu systemu jest aktywne zaangażowanie pracowników, które jest jego siłą napędową i warunkiem skutecznej ochrony środowiska oraz stałej poprawy efektów działalności środowiskowej jednostki i wsparciem systemu zarządzania środowiskowego.

Zakres systemu zarządzania środowiskowego obejmuje wszystkie działania prowadzone na terenie województwa świętokrzyskiego związane z realizacją ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach. System jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony zgodnie z wymogami rozporządzenia EMAS, z uwzględnieniem zmienionych załączników, – w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach ul. Karola Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce oraz w lokalu przy ul. Zagórskiej 57, 25-344 Kielce. Funkcjonujący system uwzględnia potrzeby i oczekiwania zainteresowanych stron oraz kontekst organizacyjny.

W prowadzonych postępowaniach szczególną uwagę zwraca się na określony kontekst organizacyjny a w szczególności na specyficzne warunki środowiskowe takie jak klimat, jakość powietrza, wody, zasoby naturalne oraz istniejącą bioróżnorodność, w szczególności występujące formy ochrony przyrody. Istniejące uwarunkowania zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne oraz oczekiwania m.in. społeczności lokalnej i organizacji ekologicznych oraz inwestorów są specyficzne dla każdego województwa i determinują sposoby prowadzenia postępowań oraz stosowane rozwiązania.

Obligatoryjnym wymogiem dotyczącym systemu zarządzania środowiskowego jest opracowanie polityki środowiskowej, dokumentu stanowiącego niejako wizytówkę organizacji. W naszej jednostce polityka środowiskowa została opracowana i zatwierdzona w dniu 04.07.2019r. i jest aktualna na dzień dzisiejszy. Polityka jest udokumentowana, wdrożona i utrzymywana. Określa kierunki i ramy działalności, a także zakres wpływu na środowisko. Jest zobowiązaniem Kierownictwa do ciągłego doskonalenia oraz zapobiegania zagrożeniom środowiska jak również przestrzegania przepisów prawa i innych wymagań. Polityka środowiskowa została przekazana do wiadomości wszystkim pracownikom drogą mailową, wywieszona w siedzibie oraz zamieszczona na stronie internetowej. Celem propagowania systemu zarządzania środowiskowego podjęto decyzję o zapoznawaniu wykonawców oraz osób pracujących w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach z Polityką Środowiskową.

Wdrażając System Zarządzania Środowiskowego przeprowadzono wstępny przegląd środowiskowy. W bieżącym roku realizując zobowiązanie ciągłego doskonalenia przeprowadzono ponowny przegląd środowiskowy. W ramach funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego uwzględnione zostały zmiany do rozporządzenia EMAS zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającym załączniki I, II, oraz III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) oraz z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS). Wzięto również pod uwagę decyzję Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

W ramach ponownego przeglądu:

- przeanalizowano określony poprzednio kontekst organizacji. Zwrócono szczególną uwagę na mające wpływ na funkcjonowanie jednostki czynniki wewnętrzne i zewnętrzne z uwzględnieniem warunków środowiskowych mających wpływ na osiąganie efektów środowiskowych;
- potwierdzono zidentyfikowane wcześniej zainteresowane strony oraz ich istotne potrzeby i oczekiwania;
- dokonano aktualizacji wykazu wymagań prawnych dotyczących ochrony środowiska.

W celu zapewnienia ciągłej zgodności podejmowanych działań z tymi wymaganiami przeprowadzane są systematycznie wewnętrzne audyty środowiskowe, analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego oraz m.in. akty prawne, umowy dotyczące funkcjonowania jednostki. W ramach przeglądu zarządzania, następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

W miesiącu styczniu roku następnego Regionalny Dyrektor podpisuje oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

obejmujące m.in. informację o zgodności działalności organizacji z wymaganiami prawnymi.

Dla sprawnego i zgodnego z przepisami prawa funkcjonowania pracownicy mają zapewniony stały dostęp do aktualnych przepisów poprzez: system Lex, internet, fachową literaturę, publikacje, szkolenia i orzecznictwo oraz możliwość konsultacji z radcą prawnym. Sygnały o zbliżających się zmianach przepisów prawnych docierają jednak znacznie wcześniej, np. przesyłane są do zaopiniowania projekty aktów prawnych, pracownicy uczestniczą w pracach grup roboczych gdzie omawiane są przyszłe zmiany przepisów oraz w szkoleniach czy konferencjach. Kierownictwo uczestniczy w organizowanych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska naradach, na których analizowane są działania regionalnych dyrekcji oraz przekazywane są zalecenia i wytyczne. Monitorowanie zmian przepisów prawnych jest narzędziem do osiągnięcia zgodności z prawem. Każdy pracownik na swoim stanowisku pracy obowiązany jest wykonywać powierzone zadania na podstawie przepisów prawa. Ponadto każdy pracownik ma zapewniony dostęp do zarządzeń wewnętrznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, opinii Radcy Prawnego, interpretacji przepisów przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Ministerstwo Środowiska oraz materiałów ze szkoleń.

- według obiektywnie ustalonych kryteriów uwzględniających pkt 5 zmienionego załącznika nr I do rozporządzenia EMAS, zidentyfikowano i oceniono wszystkie aspekty środowiskowe dotyczące każdego obszaru funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach. Informacje te zostały potwierdzone na przeglądzie. W wyniku oceny wyodrębniono znaczące aspekty środowiskowe, czyli te, których punktacja wyniosła 20 i więcej punktów. Prowadzony jest rejestr wszystkich aspektów środowiskowych obejmujący wskazanie ich wpływ na środowisko oraz powiązania z wymaganiami prawnymi. Aktualizowany, okresowo przeglądany i weryfikowany;
- przeanalizowano i potwierdzono określone i udokumentowane ryzyka oraz szanse w odniesieniu do zidentyfikowanych aspektów środowiskowych ze szczególnym uwzględnieniem znaczących aspektów środowiskowych, które mają lub mogą mieć wpływ pozytywny lub negatywny na osiągnięcie efektów środowiskowych;
- przeanalizowano również wykazy dobrych praktyk oraz procedur stosowanych w jednostce.

W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach zostały wyznaczone trzy cele środowiskowe, które wynikają z priorytetów określonych w Polityce Środowiskowej. Przyjęte do realizacji cele i zadania są zawarte w Planie działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz w Planach działalności poszczególnych komórek organizacyjnych. Przy planowaniu uwzględniane są szanse i możliwości sprzyjające realizacji zamierzonych celów oraz przewidywane ryzyka im towarzyszące.

Odpowiedzialność za System Zarządzania Środowiskowego spoczywa na Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach, który formułuje wytyczne dla ustanawianych celów środowiskowych oraz dla dalszego rozwoju systemu EMAS. Sprawując nadzór nad utrzymaniem i doskonaleniem systemu zarządzania środowiskowego Kierownictwo zapewnia wykwalifikowaną kadre, inwestuje w jej rozwój, dba o odpowiednią infrastrukturę organizacyjną, organizację stanowisk pracy oraz zapewnia środki finansowe. Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Wewnętrznym Nr 11/2020 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 27 października 2020 roku, określa organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych. Wszyscy pracownicy mają przypisane zadania w opracowanych imiennie zakresach czynności, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów. Pracownicy posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności i uprawnienia do realizacji ustawowych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, w zależności od zajmowanego stanowiska. Poprzez realizację swoich zadań każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska.

W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, został wyznaczony Przedstawiciel organizacji - Pełnomocnik i jego zastępca oraz zespół audytorów. W celu sprawnego przeprowadzania audytów wewnętrznych zostały określone zasady powoływania i wymagania dla nowych audytorów.

Pełnomocnik ds. EMAS w ramach posiadanych kompetencji jest odpowiedzialny za zapewnienie funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego zgodnie z wymaganiami rozporządzenia EMAS.

Celem stworzenia warunków sprzyjających funkcjonowaniu systemu ek zarządzania i audytu EMAS, przeszkolono pracowników oraz zapewniono im możliwość zaangażowania się w jego utrzymywanie.

Kompetencje w zakresie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej określa Regulamin Organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach. Komunikacja obejmuje przepływ informacji pomiędzy przełożonymi i podwładnymi według służbowego podporządkowania określonego w schemacie organizacyjnym, a także komunikację poziomą obejmującą pracowników zajmujących równorzędne stanowiska w Urzędzie oraz pracowników z różnych komórek organizacyjnych. Komunikacja wewnętrzna przebiega przy użyciu różnych form, np. zarządzenia, pisma, polecenia, e-maile. Ponadto organizowane są narady, na których przekazywane są pracownikom informacje dotyczące funkcjonowania i bieżących spraw organizacji. Kierownictwo zapewnia współudział pracowników we wszystkich działaniach związanych z organizacją pracy, która umożliwia udział w planowaniu i zarządzaniu na każdym etapie.

Komunikacja wewnętrzna w ramach Systemu Zarządzania Środowiskowego obejmuje m.in.:

- komunikowanie pracownikom treści Polityki Środowiskowej i innych zobowiązań podjętych przez Kierownictwo,
- przekazywanie informacji dotyczących zidentyfikowanych znaczących aspektów środowiskowych oraz wymagań prawnych i innych,
- przekazywanie informacji dotyczących celów i zadań środowiskowych oraz realizacji SZŚ, w tym wyników audytów środowiskowych.

Komunikacja zewnętrzna dotyczy przede wszystkim: okresowych sprawozdań składanych właściwym władzom i instytucjom, reakcji na uwagi, interwencje i skargi stron zainteresowanych, uzgodnień z usługodawcą dotyczących bezpieczeństwa podczas realizacji zleceń.

Dokumentacja w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach jest tworzona i przechowywana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Zarządzeniu Nr 10 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 9 września 2014r. z późn. zm. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji o organizacji i zakresie działania archiwum zakładowego Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Pomocnym narzędziem w prowadzeniu nadzoru nad wytworzoną dokumentacją jak również wpływającą jest system elektronicznego zarządzania dokumentacją „e-Dok”. Stanowi on również element systemu kontroli terminowości rozpatrywanych spraw.

Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne jest elementem Systemu Zarządzania Środowiskowego. W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach zostały zidentyfikowane sytuacje awaryjne, nad którymi jest sprawowana kontrola. Miejski Urząd Pracy, który jest zarządcą budynku, posiada opracowaną i aktualizowaną Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego, która została udostępniona wszystkim pracownikom Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach. W dniu 9 czerwca 2022 r. zarządca budynku przy ul. Karola Szymanowskiego 6 zorganizował, zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi próbą ewakuację. Udział w ćwiczeniach wzięli wszyscy obecni w budynku w tym dniu pracownicy. Dodatkowo Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach posiada wewnętrzne regulacje w zakresie przeciwpożarowym i udzielania pierwszej pomocy. Monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym m.in. poprzez przeprowadzanie przeglądów technicznych instalacji, urządzeń i samochodów służbowych, informowanie o możliwych zagrożeniach cybernetycznych oraz terrorystycznych, a także cykliczne spotkania Stałego Dyżuru będącego elementem systemu bezpieczeństwa Państwa. W ramach szybkiego reagowania na sytuacje awaryjne wprowadzono odpowiednie zapisy w Regulaminie udzielania zamówień publicznych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach stanowiącym Załącznik do Zarządzenia Wewnętrznego Nr 24 /2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 24 sierpnia 2021 r.

Działania operacyjne w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach są realizowane w szczególności poprzez nadzorowanie znaczących aspektów środowiskowych zidentyfikowanych zgodnie z przyjętymi kryteriami. Odbywa się to poprzez dokładną analizę dokumentacji, obowiązujących przepisów oraz poprzez stosowne zapisy w wydawanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach rozstrzygnięciach (decyzje, zarządzenia, opinie itp). Nadzór ten jest realizowany poprzez kontrolę zarządczą, jak również budżet zadaniowy, a także zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu EMAS. W celu zapewnienia jak najlepszych efektów środowiskowych, zlecając realizację działań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach określa odpowiednich warunków realizacji.

System zarządzania środowiskowego podlega raz w roku przeglądowi, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości poprzez podejmowanie stosownych działań korygujących.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach uzyskała wpis do rejestru organizacji zarejestrowanych w krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) w dniu 18 listopada 2015r. pod numerem PL 2.26-002-60.

VII. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach zostały zidentyfikowane wszystkie bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe. W bieżącym roku został przeprowadzony przegląd środowiskowy, w trakcie którego uwzględniono wszystkie obszary wymienione w nowym załączniku nr I do rozporządzenia EMAS.

Poddano analizie listę zidentyfikowanych aspektów środowiskowych, zarówno pośrednich jak i bezpośrednich. Efektem tej analizy jest:

1. w Załączniku nr 2 do przeglądu środowiskowego - ASPEKTY POŚREDNIE:
 - zmiana nazwy aspektu nr 20 poprzez, nadanie mu nazwy: „**Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, informacji publicznej oraz realizowanie zadań na podstawie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego**”;
 - zmiana zapisów dotyczących aspektu 54 tj: „Wydawanie opinii o braku sprzeczności planowanych działań w ramach PROW z planami ochrony albo planami zadań ochronnych obszaru Natura 2000 oraz z celami ochrony rezerwatu

- lub parku krajobrazowego i jego otuliny” oraz aspektu 55 „Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000” - poprzez dodanie aktualnych regulacji prawnych w tym zakresie;
- wykreślenie aspektu 58 „Wydawanie zaświadczeń potwierdzających spełnienie wymogów przez eksperta przyrodniczego” z uwagi na brak aktualnie takiego zadania w kompetencjach regionalnych dyrekcji ochrony środowiska;
 - dodanie nowego aspektu 58 „Opiniowanie przedsięwzięć (innych niż mogących znacząco oddziaływać na środowisko) co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000”;
 - wykreślenie aspektu 63 „Zamieszczenie informacji o ryzyku, jakie stanowi przetrzymywanie zwierzęcia domowego należącego do IGO dot. przekazania informacji odnośnie IGO”, z uwagi na upływ terminu obowiązywania tej regulacji;
 - dodanie nowego aspektu 63 „Prowadzenie działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub Polski podlegającego szybkiej eliminacji. Prowadzenie działań zaradczych w stosunku do IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę na terenie rezerwatów przyrody, poza terenem lasów.”;
 - dodanie nowego aspektu 64 „Prowadzenie działań w przypadku konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsc nie przeznaczonych do ich składowania lub magazynowania z nieruchomości, którymi władza gmina jako władający powierzchnią ziemi a nie będących w posiadaniu innego podmiotu bądź znajdujących się na terenach zamkniętych.”;
 - dodanie nowego aspektu 65 „Wydawanie opinii w sprawie spełnienia przesłanek konieczności niezwłocznego usunięcia odpadów na wniosek organów wydających nakaz usunięcia odpadów z terenów będących poza właściwością regionalnego dyrektora ochrony środowiska.”;
 - zmiana nazwy aspektu od 2 do aspektu 6 poprzez dodanie zapisu, uwzględniającego właściwość regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawach wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska w odniesieniu wyłącznie do terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej.
2. zmiana Załącznika nr 3 do przeglądu środowiskowego - ASPEKTY BEZPOŚREDNIE – Sytuacje awaryjne - Wyciek substancji z klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych i innych urządzeń. Zmiana polega na wykreśleniu Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (raport o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji) ponieważ obecnie używane urządzenia klimatyzacyjne nie wymagają wpisu do tego rejestru;
 3. usunięcie publikatorów aktów prawnych w Załączniku nr 3 do przeglądu środowiskowego- ASPEKTY BEZPOŚREDNIE - celem ujednolicenia z aspektami pośrednimi oraz minimalizacji ryzyka pozostawienia nieaktualnych publikatorów;
 4. zmiana w Załączniku nr 4 do przeglądu Środowiskowego CZYNNIKI WEWNĘTRZNE, ZEWNĘTRZNE, ZAINTERESOWANE STRONY, RYZYKA, SZANSE, CYKL ŻYCIA PRODUKTU, EFEKT ŚRODOWISKOWY w aspekcie - Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – ostatnia kolumna - zmiana zapisu cyt. „w przypadku inwestycji realizowanych etapowo” na „w przypadku inwestycji dla których przed upływem terminu 6 lat uzyskano stanowisko co do aktualności warunków realizacji przedsięwzięcia”.

Kryteria oceny aspektów środowiskowych:

- przyjęto jednakowe kryteria oceny aspektów zarówno pośrednich jak i bezpośrednich.

Kryterium nr 1 - stan środowiska (wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska).

Kryterium nr 2 - potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej.

Kryterium nr 3 - rozmiar, liczbę, częstotliwość i odwracalność aspektu lub oddziaływania.

Kryterium nr 4 - istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska.

Kryterium nr 5 - opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji.

Za znaczące uznane zostały aspekty środowiskowe, które osiągnęły 20 pkt. i więcej.

KRYTERIA OCENY ZNACZENIA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

Kryterium nr 1

stan środowiska (wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska)		
Ocena	Liczba punktów	Opis
Niska	1 pkt.	Ocenie podlega wpływ aspektu środowiskowego na: - aktualny stan środowiska, - unikalność elementów przyrodniczych, siedlisk, gatunków, - dostępność zasobów przyrodniczych, ich rozmieszczenie - ich wrażliwość na istniejące lub potencjalne zmiany w odniesieniu do zasięgu występowania, w tym możliwości „regeneracyjne” środowiska,
Umiarkowana	3 pkt.	
Wysoka	5 pkt.	

Kryterium nr 2

potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej		
Ocena	Liczba punktów	Opis
Niska	1 pkt.	Ocena aspektu środowiskowego obejmuje: - skutki jakie wywołuje dany aspekt w środowisku zarówno pozytywne jak i negatywne z uwzględnieniem cyklu życia produktu (decyzji, postanowienia, zarządzenia, dokumentu planistycznego); - zakres oddziaływania (punktowo, lokalnie, regionalnie, globalnie); - poniesione środki i nakłady finansowe, - możliwość określenia realizacji aspektu w określonych warunkach (zamówienia), - negatywne skutki oddziaływania są możliwe, trudne, lub niemożliwe do usunięcia, w tym możliwość reagowania na ewentualne negatywne oddziaływanie,
Umiarkowana	3 pkt.	
Wysoka	5 pkt.	

Kryterium nr 3

rozmiar, liczbę, częstotliwość i odwracalność oddziaływania aspektu		
Ocena	Liczba punktów	Opis
Niska (nie częściej niż 10 razy w roku)	1 pkt.	rozmiar, liczbę, częstotliwość wystąpienia i odwracalność oddziaływania aspektu, przewidywalność, możliwość zapobiegania, poniesione środki i nakłady finansowe,
Umiarkowana (częściej niż raz na miesiąc)	3 pkt.	
Wysoka (stałe lub częściej niż raz na tydzień)	5 pkt.	

Kryterium nr 4

istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska		
Ocena	Liczba punktów	Opis
Niskie	1 pkt.	Występowanie aspektu wynika z przepisów prawa w zakresie ochrony przyrody, ochrony środowiska o różnej randze (konstytucja, przepisy prawa wspólnotowego, ustawy, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, zarządzenia, regulacje wewnętrzne w jednostce)
Umiarkowane	3 pkt.	
Wysokie	5 pkt.	

Kryterium nr 5

opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji		
Ocena	Liczba punktów	Opis/przykład
Niskie	1 pkt.	Ocena aspektu uzależniona od kręgu zainteresowanych stron (wnioskodawcy, strony postępowania, organizacje ekologiczne, społeczne, media, organy administracji, pracownicy), częstotliwości zapytań, wpływ na wizerunek urzędu, zakresu oddziaływania przedsięwzięcia w stosunku do wielkości obszaru,
Umiarkowane	3 pkt.	
Wysokie	5 pkt.	

OCENA ZNACZENIA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

Znaczenie	Punkty – suma punktów wszystkich kryteriów	Aspekt
Wysokie	20-25	ZNACZĄCY
Średnie lub Niskie	<20	NIEZNACZĄCY

Przy opracowywaniu kryteriów oceny aspektów oraz przy ocenie aspektów wg określonych kryteriów uwzględniono wymagania określone w załączniku nr I pkt 5 ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającego załączniki I, II i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)

W poniższych tabelach przedstawiono znaczące aspekty środowiskowe pośrednie i bezpośrednie zidentyfikowane w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

Zobowiązanie dotyczące zgodności w odniesieniu do zidentyfikowanych aspektów środowiskowych znajduje odzwierciedlenie w rejestrze aspektów bezpośrednich i pośrednich oraz znajdującym się tam wykazie wymagań prawnych.

ZNACZĄCE ASPEKTY POŚREDNIE

Lp.	Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska
1.	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, informacji publicznej oraz realizowanie zadań na podstawie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.	Kształtowanie postaw pro-środowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalnego.	dział II ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; rozdział 2 i rozdział 2a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej; ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego;
2.	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową i zwierząt objętych ochroną gatunkową.	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą jak również w ramach możliwości utrzymywania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.	art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
3.	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych.	art. 75 ust. 1 oraz art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
4.	Uzgadnianie i opiniowanie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych min. polityk, strategii, planów lub programów.	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu w odniesieniu do wszystkich elementów środowiska.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
5.	Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; art. 11 pkt 6 lit. j ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 17 pkt 6 lit. a tiret 3 i lit. b tiret 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 13 ust. 3a, art. 16 ust. 7, art. 23 ust. 5, art. 30 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody;
6.	Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

ZNACZĄCE ASPEKTY BEZPOŚREDNIE

Lp.	Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska
1.	Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych.	Poprawa i/lub zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów	Art. 4, art. 19, art. 20, art. 22, art. 28, art. 29, art. 31, art. 32, art. 60, art. 60a i art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W wyniku aktualizacji przeglądu środowiskowego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach za znaczące uznane zostały następujące aspekty środowiskowe:

bezpośrednie:

- Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych.

pośrednie:

- Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, informacji publicznej oraz realizowanie zadań na podstawie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.
- Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.
- Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Uzgadnianie i opiniowanie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych m.in. polityk, strategii, planów lub programów.
- Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Znaczące aspekty bezpośrednie:

Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych

Realizowanie działań ochronnych ma na celu zachowanie i poprawę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Podejmowane działania ochronne wynikają m.in. z ustanowionych planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody. Realizacja działań jest związana z koniecznością pozyskania środków finansowych na ich realizację.

Znaczące aspekty pośrednie:

1. Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, informacji publicznej oraz realizowanie zadań na podstawie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.

Udostępnianie informacji realizowane jest w szczególności na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko a także na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.

Prawo dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie przysługuje każdemu. Od żądającego informacji nie wymaga się wykazania interesu prawnego lub faktycznego związanego z informacją lub sprawą, której informacja dotyczy.

Udostępnianie informacji wpływa na edukację ekologiczną społeczeństwa oraz umożliwia rzetelne przygotowanie dokumentacji np. dla planowanych zamierzeń inwestycyjnych lub opracowań strategicznych. Dzięki upowszechnianiu informacji dotyczącej m.in.: form ochrony przyrody społeczeństwo jest bardziej świadome występowania wartości przyrodniczych, miejsc występowania obszarów chronionych przez co wpływa na stan ich zachowania i rozwoju. Dostęp do informacji o środowisku i jego ochronie zgodnie z obowiązującym prawem umożliwia również włączenie się w prowadzone postępowania związane ze środowiskiem.

2. Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Ochrona ta dotyczy gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych. Są to często gatunki szczególnie cenne dla nauki, a także znajdujące się na granicy swojego zasięgu.

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony. Podstawy prawne ochrony gatunkowej wynikają z ustawy o ochronie przyrody, a szczegółowe jej zasady oraz wykazy gatunków chronionych zostały uregulowane w drodze rozporządzeń. Dodatkowe gatunki mogą być objęte ochroną w danym województwie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

W stosunku do gatunków objętych ochroną obowiązują określone zakazy, wskazane w odpowiednim rozporządzeniu np. zabijania, zbierania, przetrzymywania, niszczenia ich siedlisk, wywożenia za granicę, płoszenia itp. Na odstępstwa od zakazów zezwolenie wydaje minister właściwy ds. środowiska, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W wyniku zmian środowiska cenne gatunki roślin, zwierząt i grzybów wykazują tendencję do zmniejszania się ich liczebności, dlatego też niezwykle istotna jest ich ochrona. Wprowadzony system zakazów oraz wydawanie zezwoleń na

czynności zakazane wobec gatunków chronionych jedynie w uzasadnionych przypadkach pozwalają kontrolować stan populacji cennych gatunków oraz parametry ich siedlisk.

3. *Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach*

Faza przygotowawcza procesu inwestycyjnego to przede wszystkim szczegółowe planowanie i rozpoznanie przez inwestora wszelkich możliwych zagrożeń związanych z zamierzeniem, w tym mogących stanowić zagrożenie dla środowiska. Dla przedsięwzięć zaklasyfikowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Decyzje wydawane są dla planowanego przedsięwzięcia. Stanowią one rozstrzygnięcia administracyjne, które mają za zadanie przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska. W ramach decyzji określone są wymogi i uwarunkowania, jakie pojawić się mogą zarówno w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia.

Decyzje środowiskowe określają wymogi ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia między innymi w projekcie budowlanym. W decyzji może być nałożony obowiązek monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze lub wykonania analizy porealizacyjnej, w celu stwierdzenia rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Stanowią one element prewencyjny w procesie inwestycyjnym, mający na celu zapobieganie zagrożeniom środowiska, pełnią rolę łącznika między ochroną środowiska, a realizacją przedsięwzięcia. Procedura związana z wydawaniem decyzji środowiskowej określona została w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przed wydaniem decyzji, w przypadku postępowań, dla których stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, organ zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w prowadzonym postępowaniu. Organ, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, ma obowiązek podania informacji do publicznej wiadomości o wydanej decyzji i możliwości zapoznania się z jej treścią.

4. *Uzgodnianie i opiniowanie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych m.in. polityk, strategii, planów lub programów.*

Wydawane opinie i uzgodnienia dokonywane są na podstawie przepisów art. 47, 48, 53 i 54 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczą uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania dla projektów planów/programów/strategii, uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia soos dla planów/programów/strategii oraz zaopiniowania projektów dokumentów strategicznych (planów/programów/strategii) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Analiza i ocena dokumentu jest przeprowadzona pod kątem wpływu na środowisko jego realizacji, w tym również na formy ochrony przyrody występujące na danym terenie. Zarówno uzgodnienia jak i opinie wydawane są w formie pisma. Organem prowadzącym postępowanie (w tym udział społeczeństwa) jest organ opracowujący dokument, czyli np. Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta, Starosta, Marszałek Województwa (w zależności od rodzaju dokumentu).

5. *Uzgodnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.*

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uzgadniane są na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o ochronie przyrody w zakresie ochrony przyrody: parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu i obszarów Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach zaopiniowania oraz uzgodnienia projektów studiów i projektów miejscowych planów dokonuje pismem, natomiast uzgodnienia ww. projektów dokumentów postanowieniem. Organem prowadzącym postępowanie (w tym udział społeczeństwa) jest organ opracowujący dokument, czyli np. Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta, Marszałek.

Dokumenty planistyczne analizowane są pod kątem obowiązujących na terenach chronionych przepisów ustawowych (przede wszystkim ustawa o ochronie przyrody) i przepisów prawa miejscowego (zakazy i działania ochrony czynnej, cele ochrony, ustalenia planów zadań ochronnych, ustalenia planów ochrony).

W postępowaniu administracyjnym identyfikowane są konflikty w tym zakresie w odniesieniu do zaproponowanego zagospodarowania. Ich ewentualne skutki są eliminowane poprzez zmianę proponowanego zagospodarowania lub wprowadzenie dodatkowych zabezpieczeń (wprowadzenie zapisów o działaniach minimalizujących wpływ).

6. *Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.*

Projekty decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego uzgadniane są na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do obszarowych form ochrony przyrody: parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu i obszarów Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska dokonuje uzgodnienia projektu decyzji postanowieniem lub „milcząco”. Organem prowadzącym postępowanie jest organ wydający decyzję, czyli np. Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta, w niektórych przypadkach Wojewoda. Projekty decyzji analizowane są pod kątem wpływu na wymienione formy ochrony przyrody w zakresie obowiązujących przepisów ustawowych (zwłaszcza ustawa o ochronie przyrody) i przepisów prawa miejscowego (zakazy i działania ochrony czynnej, cele ochrony, ustalenia planów zadań ochronnych, ustalenia planów ochrony). W postępowaniu administracyjnym identyfikowane są konflikty z celami i przedmiotami ochrony poprzez zmianę zaproponowanego zagospodarowania.

Aspekty bezpośrednie takie jak: zużycie wody, zużycie energii, wytwarzanie ścieków bytowych, emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych, z eksploatacją klimatyzatora, zużycie papieru, wytwarzanie odpadów jak również realizacja działań ochronnych z zakresu ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów oraz prowadzenie działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub dla Polski, podlegających szybkiej eliminacji zgodnie z przyjętymi kryteriami, osiągnęły poniżej 20 pkt. i nie zostały uznane za znaczące. Nie oznacza to jednak, że są pomijane. Dane na temat zużycia energii, materiałów, wody, wytwarzania odpadów oraz zużycia paliw wynikające z eksploatacji samochodów służbowych są analizowane w czasie przeglądów zarządzania.

Zgodnie z zawartymi umowami z Miejskim Urzędem Pracy w Kielcach oraz z Kielecką Spółdzielnią Mieszkaniową dotyczącymi najmu pomieszczeń biurowych, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach ponosi opłaty m.in. za: ogrzewanie pomieszczeń, wywóz nieczystości stałych, doprowadzenie wody, odprowadzenie ścieków, energię elektryczną, utrzymanie czystości powierzchni wspólnych. W przypadku siedziby przy ul. Karola Szymanowskiego opłaty te naliczane są proporcjonalnie do zajmowanej powierzchni (w przyp. centralnego ogrzewania, utrzymania czystości powierzchni wspólnych) oraz proporcjonalnie do liczby zatrudnionych pracowników (dot. energii elektrycznej, doprowadzania wody i odprowadzania ścieków, wywozu nieczystości). Administrowanie tymi elementami zostało powierzone zarządom nieruchomości. W przypadku lokalu przy ul. Zagórskiej opłaty za czynsz i centralne ogrzewanie naliczane są proporcjonalnie do zajmowanej powierzchni; opłata za wodę według wskazań wodomierza, natomiast za energię elektryczną zgodnie ze wskazaniami licznika. Pracownicy ze szczególną dbałością przestrzegają przyjętych zasad dotyczących ograniczania zużycia mediów.

W jednostce stosowane są następujące dobre praktyki:

a) zastosowanie dobrych praktyk przyjętych do realizacji w jednostce, do których należą:

- ✓ ograniczenia zużycia papieru poprzez: ograniczanie drukowania do niezbędnego minimum, przesyłanie pism do wiadomości do innych komórek w wersji zeskanowanej, przesyłanie materiałów z konferencji, szkoleń tylko w formie elektronicznej i/lub zamieszczanie ich na serwerze, umieszczanie w e-Dok/na serwerze wspólnym zarządzeń wewnętrznych, zawieranych umów, porozumień, interpretacji przepisów, opinii radcy prawnego itp., wykorzystanie skrzynki ePUAP;
- ✓ ograniczenie zużycia tonerów poprzez: ograniczanie drukowania do niezbędnego minimum, ograniczenie do niezbędnego minimum wydruków w kolorze, przesyłanie pism do wiadomości do innych komórek w wersji zeskanowanej, przesyłanie materiałów z konferencji, szkoleń tylko w formie elektronicznej i/lub zamieszczanie ich na serwerze, umieszczanie w e-Doku/na serwerze wspólnym zarządzeń wewnętrznych, zawieranych umów, porozumień, interpretacji przepisów, opinii radcy prawnego itp., wykorzystanie skrzynki ePUAP;
- ✓ ograniczenie zużycia energii elektrycznej poprzez: wyłączanie światła w pomieszczeniach nieużywanych przy dłuższej nieobecności w pokoju, wyłączanie sprzętu komputerowego i elektronicznego (komputerów, drukarek, skanera, niszczarek) w czasie, kiedy z tego sprzętu się nie korzysta, zainstalowanie czasowego wygaszacza monitora,
- ✓ ograniczenie zużycia wody poprzez: każdorazowe sprawdzanie czy kran jest dobrze zakręcony;
- ✓ ograniczanie emisji spalin poprzez: łączenie wyjazdów służbowych,
- ✓ praktykowanie wspólnych dojazdów do pracy kilku pracowników,
- ✓ korzystanie z rowerów czy komunikacji miejskiej w celu dojazdu do pracy,

b) zrównoważone planowanie zakupów z uwzględnieniem cyklu życia produktu:

- ✓ dokonywanie zakupów niezbędnych materiałów biurowych, po wcześniejszym przeanalizowaniu zapasów,
- ✓ powtórne wykorzystywanie materiałów biurowych takich jak np. koszulki, segregatory,
- ✓ dokonywanie zakupu tonerów, papieru mających wpływ na dłuższe użytkowanie takich urządzeń jak drukarki, skanery,
- ✓ stosowanie urządzeń wielofunkcyjnych przeznaczonych do wspólnego użytku,

c) w przypadku zlecenia realizacji działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych stosowane są następujące dobre praktyki:

- dotyczące wyboru wykonawcy:

- ✓ określenie odpowiedniego doświadczenia wykonawcy gwarantującego właściwe wykonanie zamówienia,
- ✓ określenie odpowiedniego, najbardziej optymalnego z przyrodniczego punktu widzenia terminu wykonania zadania,
- ✓ określenie stosownych, uzależnionych od rodzaju zadania warunków jego realizacji minimalizujących wpływ na środowisko, np. poprzez zastosowanie sprawnych maszyn, używanie kosy zamiast kosiarek,

- dotyczące realizacji zadania:

- ✓ prowadzenie monitoringu wykonywanych prac poprzez sprawozdania wykonawców z realizacji zadań, analizę ślad-traków, kontrola wykonawców w terenie.

Funkcjonujący w jednostce system elektronicznego obiegu dokumentów „e-Dok” spowodował ograniczenie ilości używanego papieru. Standardem jest druk dwustronny. Dodatkowo w przypadku posiadania przez wnioskodawcę skrzynki ePUAP korespondencja jest wysyłana elektronicznie za jej pomocą. Wpłynęło to w znacznym stopniu na ograniczenie zużycia tonerów i papieru.

Podstawowym działaniem (najlepszą praktyką) stosowanym w celu poprawy efektów działalności środowiskowej, osiągnięcia celów i realizacji zadań oraz zapewnienia zgodności z wymogami prawnymi dotyczącymi środowiska – jest ciągłe doskonalenie (udział w szkoleniach, samokształcenie) mające na celu jak najlepsze wykonywanie ustawowych zadań, co z kolei jest gwarancją zapewnienia korzystnego oddziaływania na środowisko i/lub ograniczenia jego negatywnych skutków oraz prawidłowej realizacji działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych, których efektem będzie zachowanie we właściwym stanie gatunków oraz siedlisk i/lub poprawa ich stanu.

VIII. CELE I ZADANIA

W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach ustalono trzy cele wynikające one z polityki środowiskowej oraz oparte są na planie działalności i są spójne z budżetem zadaniowym. Odnoszą się one do znaczących aspektów środowiskowych oraz wynikają z działalności statutowej. Plan działalności na dany rok opracowywany jest w listopadzie roku poprzedzającego. Następnie w połowie roku jest opracowywane sprawozdanie półroczne.

W niniejszej deklaracji przedstawiamy plan na rok 2023 r. oraz plany i sprawozdania z ich wykonania za lata 2018 – 2022. Realizacja celów z lat 2014 – 2017 była prezentowana w poprzednich deklaracjach.

Poniższe tabele przedstawiają plan na 2023 rok

Zaplanowane do realizacji w 2023 roku cele w odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych i ich wpływu na środowisko.

Cel	Znaczący aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
Ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych	Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych	Poprawa i/lub zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów
	Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.
	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą jak również w ramach możliwości utrzymania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.
Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych.
	Uzgodnianie i opiniowanie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych m.in. polityk, strategii, planów lub programów	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska.
	Uzgodnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.
Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, informacji publicznej oraz realizowanie zadań na podstawie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.	Kształtowanie postaw pro-środowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalnego.

Plan na 2023 r. – cele mierniki i ich wartości.

Cel	Nazwa miernika	Wartość miernika
-----	----------------	------------------

<i>Ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych</i>	<i>Liczba działań</i>	5
<i>Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska</i>	<i>Liczba rozpatrzonych w danym roku spraw dot. ocen oddziaływania przedsięwzięć w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku</i>	409/563
	<i>Liczba rozpatrzonych w danym roku spraw dot. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku</i>	240/270
	<i>Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących szkód w środowisku w danym roku /Liczba spraw administracyjnych dotyczących szkód w środowisku zgłoszonych w danym roku (szk./szk.)</i>	7/8
<i>Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku</i>	<i>Stopień zrealizowanych w terminie wniosków o udostępnienie informacji o środowisku (%)</i>	100%

Planowane i zrealizowane cele w latach 2018 – 2021

Lp.	Nazwa celu	Nazwa miernika	2018 rok		2019 rok		2020 rok		2021 rok	
			A	B	A	B	A	B	A	B
1.	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w danym roku zmierzających do utrzymania, odtworzenia lub wzbogacenia zasobów przyrody.	4	4	5	5	5	5	4	4
2.	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	Liczba rozpatrzonych w danym roku spraw dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko i ocen oddziaływania przedsięwzięć w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku. <i>1*zmiana nazwy miernika od 2021 r. na – Liczba rozpatrzonych w danym roku spraw dot. ocen oddziaływania przedsięwzięć w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku.</i>	250/300	487/480	305/357	369/386	303/355	293/351	409/563 ^{1*}	529/713
		Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących składek w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w danym roku/ liczba spraw administracyjnych dotyczących składek w środowisku lub historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w danym roku. <i>2*zmiana nazwy miernika od 2021 r. na – Liczba rozpatrzonych w danym roku spraw dot. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku.</i>	10/12	8/6	5/4	4/9	8/6	9/8	200/220 ^{2*}	313/335
3.	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku	Stopień zrealizowanych w terminie wniosków o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie (%).	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

A – plan; B – realizacja

Planowane do osiągnięcia wartości mierników określających stopień realizacji celów przyjęte zostały na podstawie ilości wniosków wpływających w roku ubiegłym. Różnice pomiędzy wartościami planowanymi a osiągniętymi wynikają z ilości wniosków, które wpłynęły do jednostki.

Planowane i zrealizowane cele w roku 2022

Lp.	Cel	Nazwa miernika	Plan	Realizacja
1	Ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych	Suma załączników powierczonych zrealizowanych działań wynikających z dokumentów planistycznych (w ha)	102,08	102,35
2	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	Liczba rozpatrzonej w danym roku spraw dot. ocen oddziaływania przedsięwzięć w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku. Liczba rozpatrzonej w danym roku spraw dot. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w stosunku do liczby spraw rozpatrywanych w danym roku. Liczba rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących skłód w środowisku w danym roku / Liczba spraw administracyjnych dotyczących skłód w środowisku zgłoszonych w danym roku (szk. / szk.)	409 / 563 320 / 340 6 / 4	493 / 691 411 / 454 2 / 4
3	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku	Stopień zrealizowanych w terminie wniosków o udostępnienie informacji o środowisku (%).	100%	100%

IX. EFEKTY I WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE

Główne wskaźniki dotyczące efektywności w obszarach środowiskowych takich jak: energia, materiał, woda, odpady

Główne wskaźniki podane w rozporządzeniu EMAS odnoszą się do bezpośrednich aspektów środowiskowych. W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach bezpośrednie aspekty środowiskowe związane z funkcjonowaniem biura nie zostały uznane za znaczące, z żadnym z nich nie wiąże się znaczący wpływ na środowisko. Dlatego też w następujących obszarach: **energia, materiał, woda, odpady komunalne** nie zostały opracowane wskaźniki środowiskowe, ponieważ nie ma technicznych możliwości w tym zakresie, gdyż administrowanie tymi elementami zostało powierzone zarządom nieruchomości, tj. Miejskiemu Urzędowi Pracy w Kielcach oraz Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W odniesieniu do zużycia wody i energii (rozliczanych według stanu zużycia) w lokalu przy ul. Zagórskiej również zrezygnowano z wykazywania tych wskaźników gdyż, nie ma znaczenia zużycie mediów przez kilka osób pracujących w tej lokalizacji.

Przy wyborze zestawu wskaźników na potrzeby sprawozdawczości nasza organizacja przeanalizowała wskaźniki zaproponowane w sektorowym dokumencie referencyjnym dla administracji i załączniku nr IV do rozporządzenia EMAS oraz oceniła ich przydatność w odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych ustalonych na przeglądzie środowiskowym. W wyniku tej analizy podjęto decyzję o opracowaniu i zaprezentowaniu dodatkowych wskaźników (analogicznie jak w latach ubiegłych). Ustalono 2 wskaźniki dotyczące ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne w przeliczeniu na jednego pracownika z podziałem na odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. We wskaźniku tym uwzględniono odpady powstające w obu lokalizacjach. Wyodrębnienie i przedstawienie tych grup odpadów jest możliwe z uwagi na fakt, iż są one przekazywane odbiorcom odpadów na podstawie kart przekazania odpadów.

Wytworzone odpady inne niż niebezpieczne

Rok	Ilość wytworzonych odpadów innych niż niebezpieczne (Mg)	Liczba zatrudnionych pracowników	R=A/B
	Liczba A	Liczba B	
2013	0,030	51	0,0006
2014	0,084	51	0,0016
2015	0,314	53	0,0059*
2016	0,020	52	0,0004
2017	0,281	55	0,0051*
2018	0,0	54	0,0
2019	0,085	53	0,0016
2020	0,0	53	0,0
2021	1,002	48	0,0209
2022	0,0	48	0,0

*wzrost wskaźnika wynika z likwidacji części majątku

Wytworzone odpady niebezpieczne

Rok	Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych (Mg)	Liczba zatrudnionych pracowników	R=A/B
	Liczba A	Liczba B	
2013	0,0	51	0,0
2014	0,025	51	0,0005
2015	0,041	53	0,0008*
2016	0,001	52	0,00002
2017	0,072	55	0,0013*
2018	0,004	54	0,00007
2019	0,0	53	0,0
2020	0,0	53	0,0
2021	0,218	48	0,0045
2022	0,0	48	0,0

*wzrost wskaźnika wynika z likwidacji części majątku

W odniesieniu do bezpośrednich aspektów środowiskowych opisanych powyżej, korzystanie ze środowiska nie wymaga uzyskania decyzji/pozwoleń emisyjnych i realizowane jest w oparciu o powszechnie obowiązujące normy prawne oraz zawarte umowy.

Główny wskaźnik dotyczący efektywności w odniesieniu do różnorodności biologicznej

Przedstawiono dwa wskaźniki dotyczące bioróżnorodności tj. liczba obszarów Natura 2000 posiadających ustanowione plany zadań ochronnych i liczba rezerwatów przyrody posiadających ustanowione plany ochrony. Wskaźniki te lepiej obrazują użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej niż wynika to z definicji wskaźnika zawartej w załączniku nr IV rozporządzenia EMAS. Przeanalizowano również najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego, sektorowe wskaźniki efektywności środowiskowej i kryteria doskonałości ustalone dla aspektu środowiskowego - *Planowanie użytkowania gruntów i zarządzanie miejskimi terenami zielonymi* wskazanego w sektorowym dokumencie referencyjnym. Przedstawione wskaźniki dotyczą znaczącego aspektu bezpośredniego - Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych.

Liczba obszarów Natura 2000 posiadających ustanowione plany zadań ochronnych

Rok	Liczba obszarów Natura 2000 posiadających ustanowione plany zadań ochronnych (szt.)	Liczba obszarów Natura 2000 w województwie świętokrzyskim	R=A/B
	Liczba A	Liczba B	
2013	0	40	0,00
2014	12	40	0,30
2015	15	40	0,37
2016	15	40	0,37
2017	15	40	0,37
2018	15	40	0,37
2019	15	40	0,37
2020	15	40	0,37
2021	15	40	0,37
2022	19	40	0,47

Liczba rezerwatów przyrody posiadających ustanowione plany ochrony

Rok	Liczba rezerwatów przyrody posiadających dokumenty planistyczne (szt.)	Liczba rezerwatów przyrody w województwie świętokrzyskim	R=A/B
	Liczba A	Liczba B	
2015	56	72	0,78
2016	56	72	0,78
2017	57	72	0,79
2018	58	72	0,80
2019	58	72	0,80
2020	58	72	0,80
2021	58	72	0,80
2022	29	73	0,40*

* zmniejszenie wskaźnika wynika z wyekspirowania w grudniu 2022 r. 32 planów ochrony dla rezerwatów przyrody

Główny wskaźnik dotyczący emisji.

Obecnie na wyposażeniu są dwa samochody osobowe przeznaczone do wyjazdów służbowych (zakupione w 2022 roku). W związku z zakupem nowych samochodów sprzedano w grudniu 2022 roku w trybie przetargu dwa samochody będące dotychczas na stanie. Zużycie paliwa i związana z tym emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw – benzyny (oraz oleju napędowego w użytkowanym do czasu sprzedaży jednym samochodzie) w skali roku są na bardzo niskim poziomie, poniżej którego jednostka nie jest zobowiązana do wnoszenia opłat. Zrezygnowano z przedstawienia wyliczenia emisji do powietrza wynikających ze zużycia paliw przez samochody służbowe, gdyż głównym celem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach jest realizacja zadań ustawowych, a samochody służbowe są narzędziem służącym do ich realizacji. W siedzibie przy ul. Karola Szymanowskiego używane są klimatyzatory. W związku z ich pracą może dochodzić do emisji substancji: HFC-32 (CH₂F₂) i HFC-125 (C₂HF₅) do powietrza. W 2020 r. były to ilości po 1,225 kg każdego czynnika. Natomiast w latach 2019 - 2022 nie doszło do emisji substancji. Dlatego też, nie opracowano w tym zakresie wskaźnika.

Dane na temat zużycia paliw wynikające z eksploatacji samochodów służbowych oraz emisji z klimatyzatorów są analizowane w czasie przeglądów środowiskowych.

Szczegółowe wskaźniki efektywności środowiskowej

W poniższych zestawieniach przedstawiamy szczegółowe wskaźniki środowiskowe dotyczące znaczących aspektów środowiskowych pośrednich.

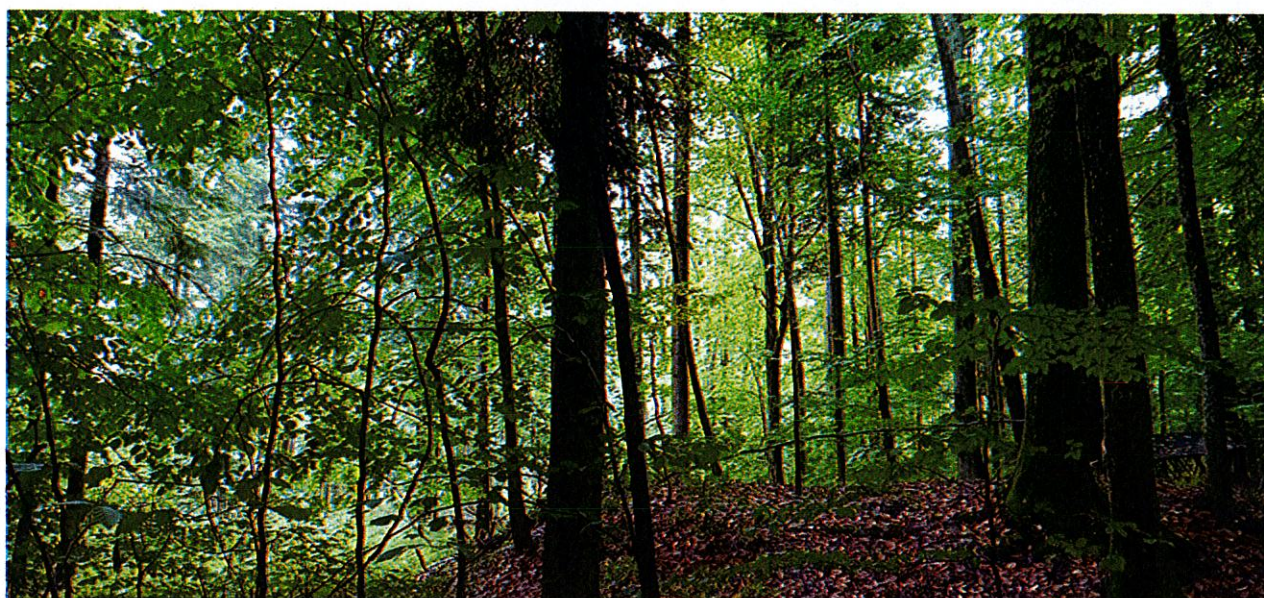
Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, informacji publicznej oraz realizowanie zadań na podstawie ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego. Realizacja tego aspektu została zaprezentowana poniżej i jest ujmowana w deklaracjach jednostki od 2015 r.

Należy podkreślić, że realizacja w/w aspektów jest uzależniona od ilości wpływających wniosków od klientów urzędu.

Sprawozdanie na temat znaczących aspektów środowiskowych w oparciu o informacje jakościowe

W przypadku gdy nie są dostępne dane ilościowe pozwalające na złożenie sprawozdania w sprawie znaczących bezpośrednich lub pośrednich aspektów środowiskowych, organizacje podają swoje wyniki na podstawie informacji jakościowych.

Na terenie województwa świętokrzyskiego ustanowiono siedemdziesiąt trzy rezerваты przyrody. W grudniu 2022 r. został ustanowiony nowy (73) rezerwat przyrody: „Bliżyn – Kopalnia Ludwik”. Obejmuje on teren o powierzchni 92,37 ha, położony jest w obrębie ewidencyjnym Kopcie, na terenie gminy Bliżyn, w powiecie skarżyskim, na gruntach Nadleśnictwa Suchedniów w leśnictwie Świnia Góra. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie charakterystycznych dla Płaskowyżu Suchedniowskiego, zbliżonych do naturalnych, lasów bukowych oraz borów jodłowych, wraz z gatunkami roślin chronionych, w tym górskich, występujących na stanowiskach z widocznymi historycznymi śladami pozyskania rud żelaza. Rezerwat jest położony w centrum dużego kompleksu leśnego – Lasy Suchedniowskie, na obszarze płaskiego grzbietu, stanowiącego część wzniesienia Świnia Góra, opadającego w kierunku południowo-wschodnim i południowo-zachodnim. We wschodniej części rezerwatu znajduje się obszar źródliskowy potoku o nazwie Kobyłanka. Wyróżniono tu siedliskowe typy lasów: las wyżynny świeży, las wyżynny wilgotny, ols jesionowy wyżynny. Cały teren odznacza się dość dobrym poziomem uwilgotnienia. W runie występuje wiele chronionych gatunków roślin, w tym buławnik mieczolistny, buławnik wielkokwiatowy, czosnek niedźwiedzi, gnieźnik leśny, liczydło górskie, podrzeń żebrowiec. Występują tu również rzadkie i chronione gatunki owadów w tym rzadki i zagrożony ponurek Schneidera. W obrębie wydzieleń widoczne są pozostałości prowadzonego w przeszłości w tym terenie pozyskiwania rud żelaza w ramach Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Rezerwat przyrody „Bliżyn – Kopalnia Ludwik”

Rezerwat przyrody „Bliżyn – Kopalnia Ludwik”

Dwadzieścia dziewięć rezerwatów przyrody województwa świętokrzyskiego posiada plany ochrony. W grudniu 2022 r. wyekspirowały plany ochrony trzydziestu dwóch rezerwatów, które były ustanowione dwoma rozporządzeniami, tj. Rozporządzeniem Nr 56/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z 18.11.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 165 poz. 2057) oraz Rozporządzeniem Nr 57/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z 18.11.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 165 poz. 2058). Aktualnie realizowany jest projekt finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w ramach którego opracowane zostaną dokumentacje na potrzeby opracowania planów ochrony dla dwadzieścia jeden rezerwatów przyrody: Kadzielnia, Dalejów, Świnia Góra im. Stanisława Barańskiego, Bukowa Góra, Góra Sieradowska, Małe Gołoborze, Szczytniak, Gaj, Lisiny Bodzechowskie, Modrzewie, Ulów, Ługi, Rosochacz, Ciehostowice, Cisów im. Zygmunta Czubińskiego, Radomice, Polana Polichno, Lubcza, Wroni Dół, Skalki Piekło pod Niekłaniem i Górna Krasna. W styczniu 2023 r. złożony został wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na opracowanie kolejnych dwadzieścia dziewięć planów ochrony rezerwatów.

Na obszarze województwa świętokrzyskiego znajduje się 40 obszarów Natura 2000. W poniższej tabeli przedstawiono obszary Natura 2000 posiadające ustanowione plany zadań ochronnych oraz wprowadzone do nich zmiany (wg stanu na koniec 2022 r.).

L.p.	Obszar Natura 2000	Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000	Zmiany planu zadań ochronnych
1	Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040	<u>Zarządzenie z dnia 31.03.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1141)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 5.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3122)</u> <u>Obwieszczenie Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 5.12.2014 r. o sprostowaniu błędu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3350)</u> <u>Zarządzenie z dnia 11.02.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 573)</u> <u>Zarządzenie z dnia 4.12.2019 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 4905)</u>
2	Ostoja Stawiany PLH260033	<u>Zarządzenie z dnia 31.03.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1142)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 5.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2950)</u> <u>Zarządzenie z dnia 11.02.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 576)</u>
3	Dolina Bobrzy PLH260014	<u>Zarządzenie z dnia 18.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1415)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 25.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3282)</u>
4	Ostoja Szaniecko-Solecka PLH260034	<u>Zarządzenie z dnia 25.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1449)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 5.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3280)</u>
5	Dolina Krasnej PLH260001	<u>Zarządzenie z dnia 25.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1450)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 5.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2948)</u> <u>Zarządzenie z dnia 11.02.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 572)</u> <u>Zarządzenie z dnia 4.12.2019 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 4906)</u>
6	Ostoja Przedborska PLH260004	<u>Zarządzenie z dnia 29.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1457)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 31.12.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 poz. 258)</u> <u>Zarządzenie z dnia 6.06.2020 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2563)</u> <u>Zarządzenie z dnia 28.09.2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3319)</u>
7	Lasy Suchedniowskie PLH260010	<u>Zarządzenie z dnia 29.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1458)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 24.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3297)</u>
8	Dolina Czarnej PLH260015	<u>Zarządzenie z dnia 29.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1561)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 31.12.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 poz. 257)</u> <u>Zarządzenie z dnia 8.04.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1291)</u> <u>Zarządzenie z dnia 17.10.2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3605)</u>
9	Ostoja Kozubowska PLH260029	<u>Zarządzenie z dnia 25.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1476)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 5.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2949)</u> <u>Zarządzenie z dnia 11.02.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 574)</u> <u>Zarządzenie z dnia 22.06.2021 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2211)</u>
10	Dolina Nidy PLB260001	<u>Zarządzenie z dnia 25.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1477)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 24.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3296)</u>
11	Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041	<u>Zarządzenie z dnia 25.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1478)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 25.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3281)</u> <u>Zarządzenie z dnia 12.08.2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2810)</u>
12	Ostoja Nidziańska PLH260003	<u>Zarządzenie z dnia 29.04.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1479)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 25.11.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3283)</u> <u>Zarządzenie z dnia 11.02.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 575)</u>
13	Małopolski Przełom Wisły PLB140006	<u>Zarządzenie z dnia 31.03.2015 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1606)</u>	Brak zmian
14	Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045	<u>Zarządzenie z dnia 31.03.2015 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1607)</u>	Brak zmian
15	Krzemionki PLH260024	<u>Zarządzenie z dnia 10.08.2015 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2406)</u>	<u>Zarządzenie z dnia 22.06.2021 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2212)</u>
16	Góry Pieprzowe PLH260022	<u>Zarządzenie z dnia 20.04.2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1641)</u>	Brak zmian
17	Przełom Lubrzanki PLH260037	<u>Zarządzenie z dnia 20.04.2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1642)</u>	Brak zmian
18	Dolina Górnej Mierzawy PLH260017	<u>Zarządzenie z dnia 7 czerwca 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt., poz. 2172)</u>	Brak zmian

19	Ostoja Gaj PLH260027	Zarządzenie z dnia 22.09.2022 r. (Dz. Urz. Woj. Święt.poz. 3201)	Brak zmian
----	----------------------	--	------------

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach również w 2022 roku realizowała projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”, w ramach którego sporządzone będą projekty planów zadań ochronnych dla pozostałych obszarów w województwie świętokrzyskim, tj.: Łysogóry, Ostoja Jeleniowska, Ostoja Żyznów, Kras Staszowski, Ostoja Brzeźnicka, Ostoja Pomorzany, Dolina Warkocza, Ostoja Barcza, Dolina Czarnej Nidy, Dolina Mierzawy, Uroczysko Pięty, Lasy Skarżyskie, Ostoja Sieradowicka, Ostoja Sobkowsko-Korytnicka, Wzgórza Kunowskie, Dolina Kamiennej, Dolina Białej Nidy, Dolina Górnej Pilicy oraz Ostoja Wierzejska i Uroczyska Lasów Starachowckich. Odebrane ekspertyzy zawierają inwentaryzację przedmiotów ochrony w poszczególnych obszarach. Oceniono w nich stan siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, zidentyfikowano zagrożenia, określono cele ochrony oraz zaproponowano działania ochronne. Na bazie dokumentacji opracowywano szablony projektu dokumentacji Planu - Dokumentacje Planu Zadań Ochronnych dla poszczególnych obszarów Natura 2000. Organizowane były spotkania Zespołów Lokalnej Współpracy w celu wypracowania jak najlepszych rozwiązań i działań dla poszczególnych przedmiotów ochrony. W 2022 r. zostały ustanowione cztery plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Górnej Mierzawy PLH260017, Przełom Lubrzanki PLH260037, Góry Pieprzowe PLH260022 i Ostoja Gaj PLH260027.

Z uwagi na potrzebę zmian działań ochronnych opracowywane są również zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach zmieniające zarządzenia w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W 2022 r. dokonano zmiany zarządzeń w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Czarnej PLH260015, Ostoja Przedborska PLH260004 i Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie PLH260041.

Opracowywane są szczegółowe cele ochrony dla obowiązujących planów zadań ochronnych oraz tymczasowe cele ochrony dla obszarów, dla których nie ma jeszcze ustanowionych planów zadań ochronnych. Jest to niezwykle istotne działanie, które umożliwi rzetelne i wnikliwe analizowanie wpływu realizowanych inwestycji na obszary Natura 2000, w szczególności w odniesieniu do przedsięwzięć planowanych do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej.

Realizowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Kielcach działania ochronne.

Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych jest znaczącym aspektem środowiskowym, który jest szczególnie istotnym realizowanym zadaniem.

Na terenie województwa świętokrzyskiego występuje wiele wartościowych siedlisk przyrodniczych. Należą do nich między innymi murawy kserotermiczne. Są szczególnie cenne z punktu widzenia Wspólnoty Europejskiej. Te najbardziej wartościowe, z licznymi gatunkami charakterystycznymi, występują w rezerwach przyrody: Góra Miedzianka, Góra Rzepka, Góra Zelejowa, Góry Pieprzowe, Murawy Dobromierskie, Skorocice, Skowronno, Skotniki Górne, Winiary Zagojskie, Góry Wschodnie, Przęślin, Krzyżanowice, Wzgórza Sobkowskie, Wąwóz w Skalach. Śródładowe słone łąki występują bardzo nielicznie – m. in w rezerwacie Owczary. Rezerваты te zlokalizowane są na terenie 6 obszarów Natura 2000: Ostoja Nidziańska, Ostoja Szaniecko-Solecka, Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie, Ostoja Przedborska, Góry Pieprzowe, Ostoja Sobkowsko-Korytnicka, Łysogóry. Tereny rezerwatów przyrody znajdują się w granicach powyższych obszarów Natura 2000. W celu zachowania tych cennych siedlisk przyrodniczych prowadzone są działania ochronne skutkujące poprawą warunków świetlnych i termicznych, istotnych dla występowania i rozwoju roślinności kserotermicznej. Działania realizowano w ramach projektu WND-RPSW.04.05.00-26-0014/15 „Rozpoznanie uwarunkowań i ochrona czynna na obszarach Natura 2000 i rezerwach przyrody na terenie województwa świętokrzyskiego”, współfinansowanego ze środków RPO WŚ 2014-2020. Wykonywane były działania polegające na wycinaniu krzewów i niewielkich drzew, odrostów, trzciny, koszeniu powierzchni muraw i słonorośli, w niektórych przypadkach usuwania roślin gatunków inwazyjnych. W 2022 roku wykonano piąty cykl koszenia w w/w rezerwach przyrody. Stan muraw kserotermicznych i słonorośli uległ znacznej poprawie dzięki tym działaniom.

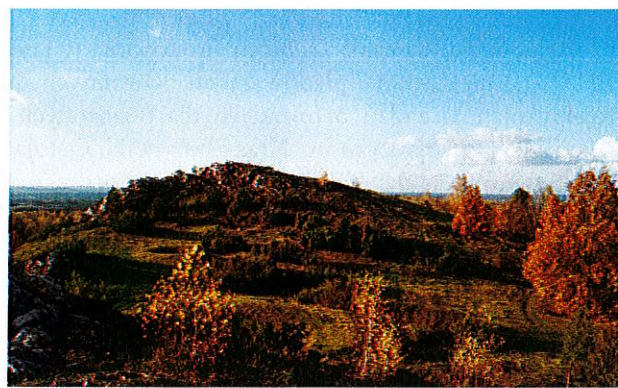
Rezerwat przyrody Góra Rzepka przed koszeniem

Rezerwat przyrody Góra Rzepka po wykonanym koszeniu

Rezerwat przyrody Góra Miedzianka przed koszeniem

Rezerwat przyrody Góra Miedzianka po wykonanym koszeniu

W ramach w/w projektu wykonano również zabezpieczenie wejść do jaskiń w rezerwacie przyrody Góra Miedzianka poprzez wykonanie krat w 4 jaskiniach: Jaskinia Psia, Jaskinia Trzy Kominy, jaskinia w sztolni Zofia oraz jaskinia w sztolni Teresa. Miejsca te stanowią cenne siedlisko przyrodnicze o kodzie 8310: *Jaskinie niedostępne do zwiedzania* oraz miejsca bytowania wielu gatunków nietoperzy. Zabezpieczenie jaskiń miało również na celu ograniczenie penetracji przez ludzi.

*Krata zamontowana w Jaskini Psiej
(rezerwat przyrody Góra Miedzianka)*

*Krata zamontowana w Jaskini w sztolni Zofia
(rezerwat przyrody Góra Miedzianka)*

*Krata zamontowana w jaskini Trzy Kominy
(rezerwat przyrody Góra Miedzianka)*

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach realizuje również projekt nr POIS.02.04.00-00-0108/16 pn.: „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”. W ramach projektu wykonywane były zabiegi ochronne na torfowiskach wysokich i przejściowych położonych w obszarach Natura 2000 Dolina Krasnej, Ostoja Przedborska, Lasy Suchedniowskie, Lasy Cisowsko-Orłowińskie. W 2022 r. działania ochronne przeprowadzone zostały na kilkunastu płatach siedlisk przyrodniczych o łącznej powierzchni ok. 68,33 ha. Występują one na terenach należących do Skarbu Państwa, głównie zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, (Nadleśnictwo Suchedniów, Stąporków, Włoszczowa, Kielce, Przedbórz, Daleszyce, Łagów i Chmielnik) oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oddział w Kielcach, a także na działkach o innej własności, w tym prywatnych.

Torfowiska są jednymi z najszybciej zanikających ekosystemów. Główną przyczyną zaniku torfowisk wysokich i torfowisk przejściowych jest zmniejszenie zasobów wodnych. Wynika to z wielu czynników takich jak np. nieprawidłowo prowadzone działania melioracyjne w minionych latach, coraz bardziej zauważalne zmiany klimatyczne (w tym mniejsza ilość opadów), częściej występujące okresy suszy powodujące znaczące zmiany stosunków wodnych oraz zarastanie torfowisk.

W ramach prac wykaszana była trzcina pospolita oraz usuwane były drzewa o pierśnicy do 7 cm oraz krzewy. Wykonano także zabieg obrączkowania drzew. Działanie to wynikało z ustanowionego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie PLH260040. Nadrzędnym celem prowadzonych działań była ochrona najcenniejszych siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód. Wykonane zabiegi mają na celu ograniczenie ubytku wody w zbiorowiskach roślinnych i poprawę stanu tych siedlisk. Konieczność wykonywania działań ochronnych wynika z planów zadań ochronnych dla ww. obszarów. Z uwagi na znaczną wartość przyrodniczą torfowisk Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach podjęła wszelkie możliwe działania mające na celu zmniejszenia zagrożeń dla tych cennych ekosystemów. Zabiegi wykonywane były na największym torfowisku w województwie świętokrzyskim występującym w rezerwacie przyrody Białe Ługi, położonym w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko - Orłowińskie PLH260040. Drugim istotnym obszarem działań, w którym Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach prowadziła zabiegi ochrony czynnej na torfowiskach był obszar Natura 2000 Ostoja Przedborska PLH260004. W ramach indywidualnych spotkań z właścicielami działek udało się pozyskać kolejne zgody na przeprowadzenie zabiegów ochrony czynnej na obszarze torfowiska Żabieniec. Ponadto na podstawie podpisanych porozumień o współpracy z Nadleśnictwem Włoszczowa i Nadleśnictwem Przedbórz w zakresie podejmowania działań ochrony czynnej na terenach będących w zarządzie Lasów Państwowych wykonano działania na torfowisku w leśnictwie Zabrody (Nadleśnictwo Włoszczowa) oraz torfowisku Krogulec w leśnictwie Bobrowniki (Nadleśnictwo Przedbórz).

Fragment torfowiska przejściowego w obszarze Natura 2000 Ostoja Przedborska przed i po wykonaniem zabiegów

Ponadto w ramach ww. projektu prowadzone były działania ochronne na zmiennowilgotnych łąkach trześlicowych położonych w obszarach Natura 2000 Dolina Krasnej i Lasy Suchedniowskie. Łącznie w 2022 r. zabiegami ochronnymi objęto ok. 3,14 ha tych łąk. Wykonywane prace polegały głównie na usuwaniu drzew i krzewów oraz koszeniu roślinności zielnej (na wysokości od 10 do 15 cm nad powierzchnią gruntu, ręcznie lub lekkim sprzętem, nie powodującym niszczenia gruntu oraz nadmiernego rozdrobnienia materii organicznej na płacie).

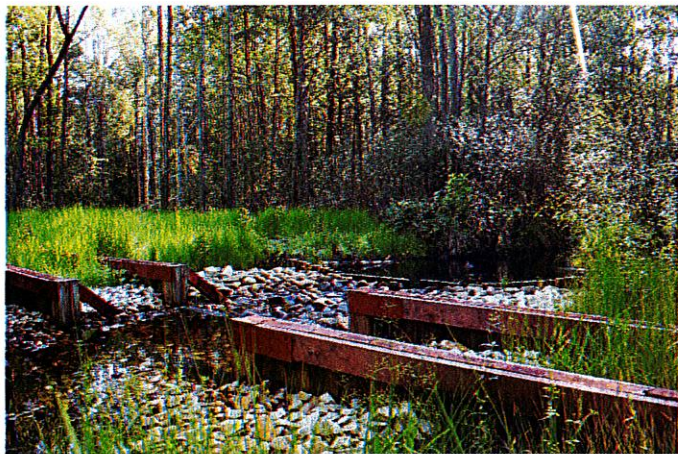
Fragment kwitnącej zmiennowilgotnej łąki trzęślicowej zlokalizowanej w obszarze Natura 2000 Lasy Suchedniowskie

W 2021 r. w północnej części rezerwatu przyrody Białe Ługi, na obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie wybudowana została ścianka szczelna o dł. 420 m posadowiona w gruncie. Jej budowa ma na celu ograniczyć odpływ wód znajdujących się pod powierzchnią gruntu.

*Ścianka szczelna w rezerwacie przyrody Białe Ługi,
wykonano również przejścia dla zwierząt*

Natomiast w 2022 r. w południowej części rezerwatu przyrody Białe Ługi, na rzece Czarnej Staszowskiej, zostały wybudowane 4 zastawki drewniane. Budowa zastawek ma spowodować spowolnienie spływu wód powierzchniowych. Podjęte działania zmierzają do odtworzenia optymalnych warunków hydrogeologicznych w obrębie torfowisk poprzez poprawę stosunków wodnych: zatrzymanie nadmiernego odpływu wód z płatów siedliska, zapewnienie odpowiedniego uwodnienia torfowiska, zachowania różnorodności biologicznej torfowisk wysokich i przejściowych.

Zastawki drewniane na rzece Czarna Staszowska w rezerwacie przyrody Białe Ługi

Od 2020 roku prowadzona jest uprawa pola w rezerwacie przyrody Murawy Dobromierskie. Działanie to wynika z planu ochrony dla tego rezerwatu i jest współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. W rezerwacie prawdopodobnie już od XV w. prowadzono gospodarkę rolną. Obszar ponad 30 ha porastają murawy kserotermiczne wypasane dawniej zwierzętami gospodarskimi. Wzgórza rezerwatu były użytkowane rolniczo, jako pastwiska i grunty orne, przy czym uprawy roli nie prowadzono w sposób ciągły, stąd okresowo porzucane pola porastały murawą i zaroślami, po czym znowu były użytkowane. W pobliżu rezerwatu (ok. 100 m od południowej granicy rezerwatu) stwierdzono niezwykle rzadki archeofit – czechrzykę grzebieniową *Scandix pecten veneris*, obcy rodzimej florze gatunek rośliny związany z polami uprawnymi, obecnie zadomowiony w Polsce. Gatunek ten występował niegdyś w rezerwacie. Na polu zlokalizowanym w północnej i południowej części rezerwatu, wg wskazań planu ochrony, należało przywrócić ekstensywną uprawę co powinno skutkować powrotem tej rośliny do rezerwatu. Zabieg może mieć również korzystny wpływ na inne rzadkie gatunki chwastów (np.: czarnuszka polna *Nigella arvensis*, miłek letni *Adonis aestivalis*) powodując zwiększenie ich populacji. Chwasty są istotnym elementem ekosystemów rolniczych, ważną częścią ekosystemów, wiele z nich ma wartość użytkową, ich obecność potrafi też wiele powiedzieć o stanie ziemi. Niektóre gatunki wydzielają substancje chemiczne stymulujące kiełkowanie roślin uprawnych. Dzięki chwastom wzrasta bioróżnorodność, gdyż żerują na nich owady a także ptaki i inne zwierzęta. Biorąc pod uwagę potrzebę działań na rzecz różnorodności biologicznej rozpoczęto uprawę pola w rezerwacie. W czerwcu 2021 r. stwierdzono pojawienie się czechrzyki grzebieniowej na uprawianym polu w rezerwacie w wyniku prowadzonych działań.

Uprawiane pole w rezerwacie Murawy Dobromierskie

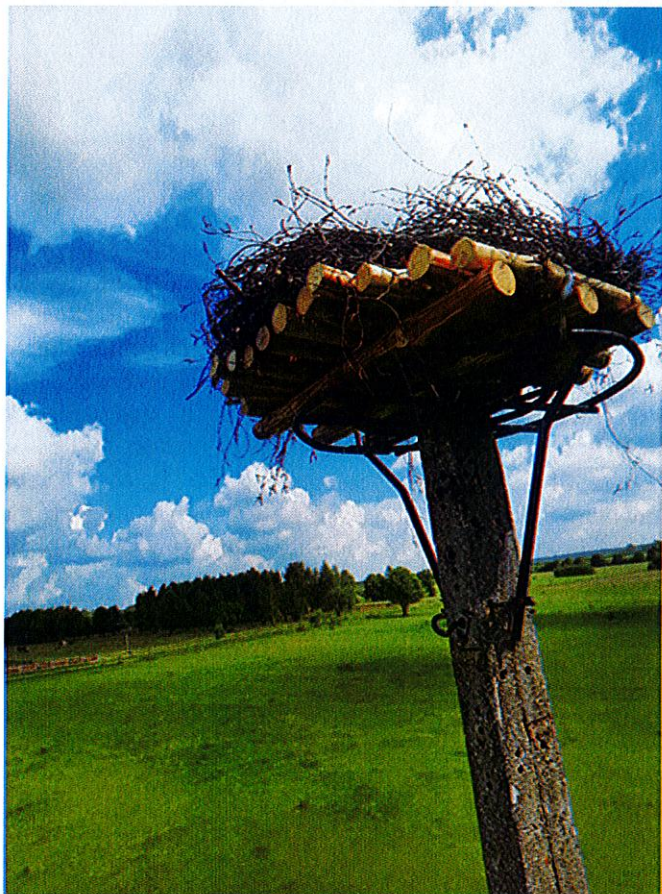
Stwierdzona w rezerwacie Murawy Dobromierskie, w uprawie żyta - czechrzyka grzebieniowa

W ramach zadań wynikających z ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach wykonano badania wstępne zanieczyszczenia gleby i ziemi w miejscowości Wola Murowana, gmina Nowiny w związku z zaistniałym pożarem odpadów oraz opracowano dokumentację z tych badań. Ocena zanieczyszczenia powierzchni ziemi została przeprowadzona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1396). Był to pierwszy etap prac mających na celu wykonanie badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi i opracowanie projektu planu remediacji w/w terenu. Zadania realizowane są przy udziale środków finansowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

W 2022 r. została przeprowadzona rewitalizacja siedlisk bociana białego w naszym województwie. Zadanie dofinansował Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach. Zmodernizowano 19 gniazd bociana białego. Wykonane prace poprawiają stan siedlisk bociana białego, co ma istotne znaczenie w związku ze zmniejszającą się populacją krajową i regionalną tego gatunku. Z pomocą urzędów gmin wytypowano gniazda przeciążone, wymagające zdjęcia nadmiaru materiału budulcowego, wymiany platform, podparcia drzew, czy podcięcia gałęzi dla poprawy warunków dolotu do gniazd. Prace w obrębie gniazd niezasiadlonych prowadzone były od maja, a w przypadku

gniazd zasiedlonych po opuszczeniu siedlisk przez ptaki tj. w okresie jesiennym. Zmodernizowano wybrane siedliska na terenie gmin: Radków, Secemin, Michałów, Gowarczów, Falków, Stąporków, Radoszyce, Pawłów, Brody, Pińczów, Chmielnik, Busko-Zdrój, Sobków, Małogoszcz i Baćkowice.

Z uwagi na dużą liczbę zgłoszeń projekt jest kontynuowany. W tym celu Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach podpisała nową umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach o dofinansowanie modernizacji gniazd bociana białego w latach 2023 - 2024.

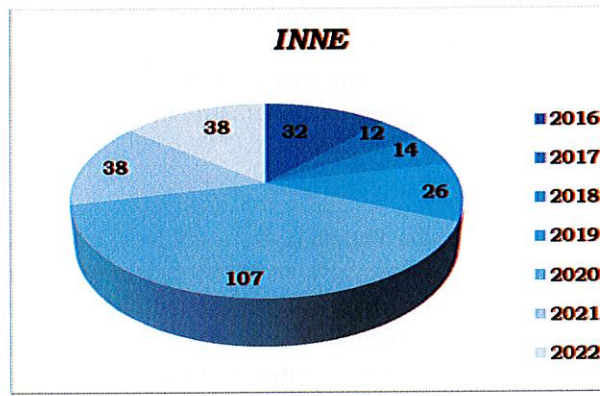
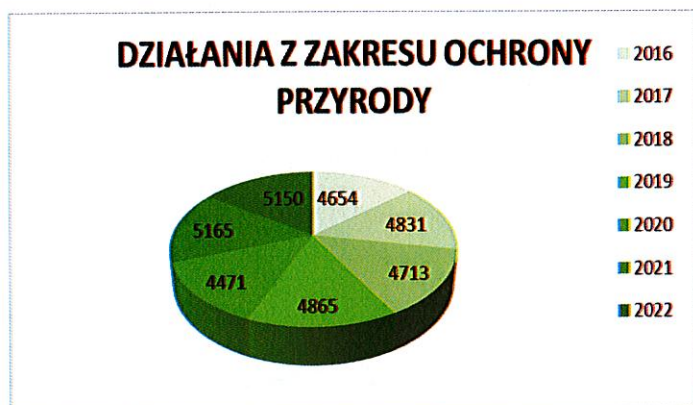

miejsowość Skorzyszów gm. Gowarczów

Miejscowość Piotrkowice, gm. Chmielnik

Efektywność działalności środowiskowej badana jest poprzez mierniki określone w planie działalności oraz budżetu zadaniowego. Obejmują one wszystkie zidentyfikowane znaczące aspekty środowiskowe. Efekty działalności środowiskowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, niezależnie od przedstawionych wyżej mierników realizacji celów, obrazują poniższe diagramy prezentujące efektywność pracy naszej jednostki i jej zaangażowanie w realizację działań w poszczególnych zakresach.

W poszczególnych latach aktywność naszych klientów we wskazanych obszarach była różna. Postępowania w Regionalnej Dyrekcji prowadzone są na wniosek i zależą wprost od ilości wpływających wniosków.

Wskaźnik zgodności z wymaganiami prawnymi

Rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Liczba uchylonych decyzji*=A	0	1	3	3	1
Liczba wydanych decyzji na które przysługują środki zaskarżenia=B	282	243	181	253	205
$R=A/B$	0,0000	0,0041	0,0166	0,0119	0,0049

*w tym w części uchylone a w części utrzymane w mocy

W bieżącej deklaracji prezentujemy wskaźnik dotyczący zgodności w wymogami prawnymi w odniesieniu do dwóch znaczących aspektów środowiskowych. Opisuje on ilość uchylonych decyzji (w tym w części uchylonych a w części utrzymanych w mocy) w odniesieniu do liczby wydanych decyzji na które przysługują środki zaskarżenia. Z uwagi na zachowanie spójności prezentowanych w deklaracji danych oraz w ramach sprawowania nadzoru nad znaczącymi aspektami środowiskowymi uwzględniono tu wyłącznie decyzje wydawane w ramach prowadzonych postępowań w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydawania zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Aspekt środowiskowy wymieniony w dokumencie referencyjnym obejmujący **zamówienia na towary i usługi** tzw. zielone zamówienia według autorów dokumentu referencyjnego jest skierowany do wszystkich organów administracji publicznej. Organy administracji publicznej realizujące zamówienia zobowiązane są stosować ustawę Prawo zamówień publicznych i przepisy szczegółowe, które wytyczają zasady postępowania. Niemniej jednak w sytuacjach gdy nie sprzeciwiają się temu przepisy ustawy Pzp organ ma możliwość zastosowania kryteriów „środowiskowych” np. w stosunku do określenia warunków realizacji prac w terenie, co zostało wykazane powyżej oraz w stosowanych w jednostce dobrych praktykach w odniesieniu do np. wyboru wykonawcy

Ponadto Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach w ramach swojej działalności realizuje wskazany w dokumencie referencyjnym aspekt środowiskowy - **Promowanie proekologicznych zachowań mieszkańców i przedsiębiorstw.**

Najlepszą praktyką zarządzania środowiskowego jest zapewnienie edukacji ekologicznej oraz informowanie obywateli i przedsiębiorstw w celu:

- pogłębienia publicznej świadomości problemów związanych ze środowiskiem,
- dostarczania praktycznych informacji na temat codziennego wkładu w ochronę środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, jaki mogą wnieść obywatele i przedsiębiorstwa,
- tworzenia nowych wzorców zachowań wśród różnych grup w społeczeństwie,
- zachęcania obywateli do poznawania i doceniania lokalnego środowiska oraz do kontaktu z naturą,
- wspierania zrozumienia współzależności między obszarami miejskimi a sąsiadującymi z nimi obszarami wiejskimi i naturalnymi.

Udostępnianie informacji o środowisku należy do ustawowych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach i zostało zidentyfikowane jako pośredni aspekt znaczący.

W październiku 2022 r. w ramach obchodów Dnia Krajobrazu pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach odwiedzili dzieci z dwóch przedszkoli w Kielcach. Pierwsze spotkanie odbyło się 21 października 2022 roku w Integracyjnym Przedszkolu Samorządowym nr 27. Dzieci wysłuchały informacji o krajobrazie oglądając prezentację multimedialną, chętnie odpowiadały na pytania dotyczące ochrony środowiska oraz przygotowały pamiątkowe dyplomy. Kolejne spotkanie z przedszkolakami odbyło się 25 października w Przedszkolu Samorządowym nr 14 im. Marii Kownackiej. Dzieci dowiedziały się co to jest krajobraz, miały okazję usłyszeć o tym, że krajobraz poznajemy wszystkimi zmysłami i jego odbiór powinien nam dawać radość. Przekaz słowny i przygotowana prezentacja multimedialna nawiązywała do tegorocznego tematu Dnia Krajobrazu. Przedszkolaki chętnie odpowiadały na pytania dotyczące przyrody i otaczającego nas krajobrazu.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach stara się dotrzeć do jak najszerszego kręgu odbiorców i promować właściwe zachowania względem przyrody, która stanowi wspólne dobro. W tym celu podjęła współpracę ze Świętokrzyskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach, który wydaje miesięcznik – Aktualności Rolnicze. Pracownicy piszą artykuły do miesięcznika, w których poruszane są zagadnienia dotyczące ochrony gatunkowej, właściwych zachowań, zgodnych z przepisami prawa jak również przekazywane są informacje o możliwości wypłaty odszkodowań w przypadku wyrządzenia szkód przez zwierzęta chronione oraz porady dot. sposobów zabezpieczeń przed szkodami. Na łamach miesięcznika zaprezentowały zostały świętokrzyskie rezerwy przyrody i obszary Natura 2000.

X. KOMUNIKACJA ZE SPOŁECZEŃSTWEM

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach prowadzi dialog ze społeczeństwem zarówno w ramach określonych przepisami prawa, jaki i bieżącym funkcjonowaniem. Komunikacja ze społeczeństwem jest wpisana w charakter działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach i jej misję. Odbywa się m.in. poprzez udzielanie odpowiedzi na wnioski, zapytania, zapewnienie udziału społeczeństwa w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko, przy ustanawianiu planów zadań ochronnych i planów ochrony, współpracę z organizacjami ekologicznymi, szkolenia, działania edukacyjno-promocyjne, kontakt ze środkami społecznego przekazu. Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku jest znaczącym aspektem środowiskowym. Działalność Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach w dziedzinie edukacji i informacji społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska naturalnego wpisuje się w cel strategiczny ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach prowadzi stronę Biuletynu Informacji Publicznej oraz serwis internetowy. Za ich pośrednictwem udostępniane są informacje dotyczące przepisów ochrony środowiska oraz publikowane artykuły na temat bieżących wydarzeń związanych z działalnością. Zamieszczane są również wiadomości o spotkaniach, konferencjach, szkoleniach czy wyjazdach studyjnych. Poprzez serwis internetowy rozpowszechniane są także informacje o charakterze edukacyjnym mające na celu popularyzację wiedzy na temat ochrony przyrody czy zachowań proekologicznych. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach od początku istnienia angażuje się w różnego rodzaju akcje związane z edukacją społeczeństwa. Polegały one między innymi na zorganizowaniu szkolenia na temat postępowania z chronionym gatunkiem konfliktowym – wilkiem celem podniesienia poziomu wiedzy i nawiązania współpracy w ramach działań prewencyjnych oraz pojawiających się sytuacji konfliktowych na linii człowiek – wilk. Kolejnym działaniem było cykliczne wydawanie kalendarzy oraz folderów informacyjnych prezentujących obszary Natura 2000 z terenu naszego województwa. Do tej pory wydano publikacje opisujące 37 obszarów naturowych, foldery prezentujące rezerwy przyrody. Każdy zainteresowany może uzyskać powyższe materiały, są one wyłożone w siedzibie oraz mogą być przesłane na wniosek. Wydana publikacja dotycząca rezerwatów przyrody województwa świętokrzyskiego jest pierwszym albumem prezentującym wszystkie rezerwy w województwie. Zawiera ona opis najcenniejszych

elementów geologicznych oraz wartości przyrody żywej w 72 obiektach. Znalazły się w niej specjalnie zamówione zdjęcia oraz zobrazowanie granic rezerwatów. Z cyfrową wersją publikacji można zapoznać się na naszej stronie internetowej pod adresem: Publikacja "Rezerваты świętokrzyskie" - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach - Portal Gov.pl (www.gov.pl). Ponadto utworzono aplikację „Świętokrzyska Przyroda” na urządzenia mobilne dotyczącą rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000 w województwie świętokrzyskim. Celem aplikacji jest szersze zainteresowanie społeczeństwa świętokrzyskimi z tymi obszarami. Aplikacja pozwala użytkownikom uzyskać najważniejsze informacje o poszczególnych obszarach i ich głównych wartościach przyrodniczych. Informacje dotyczą m.in. roku powołania, powierzchni, położenia administracyjnego i celów ochrony. Zawarty jest tam również krótki opis każdej z form ochrony przyrody, ciekawostki i fotografie. Aplikacja daje też możliwość lokalizacji swojego położenia względem konkretnej formy ochrony przyrody oraz nawigowania przy użyciu Google Maps. Istnieje możliwość pobrania aplikacji również ze strony: Aplikacja "Świętokrzyska Przyroda" - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach - Portal Gov.pl (www.gov.pl).

Na naszej stronie zostały zamieszczone informacje dotyczące rejestru form ochrony przyrody jak również możliwości korzystania z danych geoprzestrzennych. Umożliwia to wszystkim zainteresowanym zapoznanie się z formami przyrody jak również ich dokładną lokalizacją, co przyczynia się również lepszemu planowaniu procesów inwestycyjnych.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu podpisały porozumienie w sprawie wspólnego planowania działań ochronnych w obszarach Natura 2000. Strony porozumienia wyraziły chęć współdziałania w zakresie realizacji projektu dotyczącego aktualizacji dokumentów planistycznych dla obszarów Natura 2000 w województwie świętokrzyskim, w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 ze środków Programu FEnIKS. Współpraca dotyczy: przekazywania danych będących w zasobach jednostek dotyczących rozmieszczenia i oceny stanu siedlisk przyrodniczych gatunków ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, wykonania dokumentacji do projektów planów zadań ochronnych dla tych obszarów, konsultowania opracowywanych dokumentacji. Porozumienie ma istotne znaczenie w odniesieniu do obszarów Natura 2000 ze znacznym udziałem terenów leśnych, gdzie występują cenne zbiorowiska leśne i związane z nimi gatunki roślin i zwierząt.

Według wspólnych ustaleń dla poszczególnych obszarów zostanie przygotowany jeden nowy dokument planistyczny, obejmujący zarówno tereny będące w zarządzaniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (właściwych terytorialnie nadleśnictw) jak i innych władających. Takie podejście właściwe z punktu widzenia ochrony przyrody, usprawni proces zarządzania obszarami Natura 2000.

XI. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS

Chcąc zapewnić Państwu dostęp do informacji o naszej działalności i prowadzonej polityce środowiskowej zapraszamy do zapoznania się z informacjami zawartymi na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-kielce>

XII. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA z dnia 09.09.2022 r.

**OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO
W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH
I WALIDACYJNYCH**

Biurowo Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Staków S.A.
o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V-0006 akredytowane
w odniesieniu do zakresu 84 (kod NACE) oświadczają, że przeprowadziło weryfikację, czy
organizacja o której mowa w deklaracji środowiskowej organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach

Adres: ul. Karola Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce

o nr rejestracji: **PL 2.26-002-60**

spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)
nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji
w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności całej organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia:

09.09.2022

Miejsce wydania
oświadczenia:

Gdańsk

PL-V-0006

Przemysław Galka
Dyrektor Planu Certyfikacji PRS S.A.